

ČD

magazin
pro vás

Reklamní časopis národního dopravce
8 / 2023 / ROČNÍK 15 / ZDARMA

Cestování po jižních Čechách
Vlakem do Hamburku
Noční spoje ČD Night

HEREČKA

TEREZA KOSTKOVÁ

Dodnes poslouchám maminy rady

POMALOVAT JEDEN VLAKE STOJÍ SPREJERA PÁR STOVEK

MY ZA ODSTRANĚNÍ GRAFFITI UTRATÍME STO PADESÁT TISÍC

1 vlak = třívozová jednotka CityElefant

Středočeský kraj

pid

ropid

idsk

SPOLEČNĚ ZA ČISTÉ VLAKY

editorial

Vážení čtenáři, milí spolučtenáři,
taky vás to vždycky na začátku prázdnin napadne? Hlavně ať to léto zase neuteče. Jenže čím více si užíváme a čím více plánů máme, tím rychleji to letí. A lusknutím prstu už jsme zase v půlce a přemítáme, co že jsme to vlastně zažili. Zároveň rychle vymýšlíme, co ještě spáchat, abychom toho do konce prázdnin stihli co nejvíce. A jakmile si to zajímavě načrtne, upneme se k tomu a čas běží jako splašený. Žít tady a teď – je to sice ohrané heslo, ale zatraceně pravdivé. Prostě, vychutnávat si každý okamžik, nestresovat se

věcmi, které ještě nepřišly.

A každý den udělat nějakou drobnost, která nás potěší.

Třeba herečka Tereza Kostková si užívá své nabitě pracovní dny, ale zároveň i dobu strávenou na zahradě a s rodinou. Volné chvílky mezi představeními trávívá se svou milovanou maminkou, třeba na procházkách městem.

A co kdybychom drahocenné minuty ušetřili při cestování? Kdyby dopadl nápad právníka Karla Žlábka, dostali bychom se k Jaderskému moři za nějaké tři hodiny. Na umělém ostrově pod českou správou bychom byli vlakem rychleji než lodí v Hamburku. Ale vraťme se

do reality. Máme před sebou ještě měsíc prázdnin. Je tedy načase vytáhnout kufry a batohy ze skříní a zbývající dny využít k cestování.

A právě toto číslo je doslova napěchované tipy na výlety. Vydat se s námi můžete v úzkém plavidle po střední Anglii, vlakem alpskými horskými železnicemi, s batohem na zádech po slovenských Poloninách nebo prostě na kole po středních Čechách. A komu by to nestačilo, může zavítat za Švandou dudákem do Strakonice, objevit krásy vodní zahrady v Blatné nebo se vydat za záhadnými skalními útvary do okolí Chanovic. Kufř plný zážitků vám přeje

Františka Haisl Vidnerová, zástupkyně šéfredaktora

Obsah

6

6 Rozhovor
Tereza Kostková

14 Naše města
Strakonice

16 Slavná filmová místa
Šíleně smutná princezna

24 Železnice
Horské dráhy

32 ČD servis
Noční vlakové spoje

42 Cestopis
Velká Británie

42

52 Tajemno a záhady
Tunel na Jadran

60 Recept
Sladkosti s ovocem

ČD pro vás – reklamní magazín Českých drah | www.cdprovas.cz | cdprovas@cd.cz

tištěný náklad 60 000 ks	redakce ČD pro vás Generální ředitelství ČD nábřeží L. Svobody 1222 Praha 1 110 15	šéfredaktor Petr Horálek	grafika / DTP / produkce SEVENART s.r.o.
vydavatel České dráhy, a.s.	ISSN 1210-9142	redakční rada Františka Haisl Vidnerová Simona Smithová Petr Nešpůrek Jiří Jeřeta Petr Vondráček	inzerce a předplatné info@cdprovas.cz
datum a místo vydání 2. srpna 2023, Praha, Praha		tisk Walstead Moraviapress s.r.o.	

PRO AUTORY A SOUTĚŽÍČÍ:

Informace o poskytování a zpracování osobních údajů a jejich ochraně podle platné legislativy GDPR najdete na www.cdprovas.cz.

Nastupte do Vlaku pracovních příležitostí

Hledáte zaměstnání ve svém regionu a chcete se dozvědět bližší informace o pracovních pozicích u Českých drah? Přisďte ve Vlak pracovních příležitostí do náborového kupé a získáte všechny důležité informace během jízdy.

Na základě asi patnáctiminutového rozhovoru o zkušenostech a kvalifikaci vám bude doporučena pozice a místo výkonu práce. Vlaky pracovních příležitostí vyjedou během září několikrát na trase Česká Třebová – Praha, Praha – Plzeň a Praha – Tábor. Více informací se dozvíte na www.cd.cz/kariera.

DALŠÍ REGIOPANTERY DRUHÉ GENERACE vyjely na Olomoucku a Vysočině

Nové jednotky RegioPanter brázdí Olomoucký kraj i Kraj Vysočina. České dráhy nasadily na trať Olomouc – Uničov – Šumperk první tři nejnovější třívozové jednotky. Každá má kapacitu 234 míst a nabízí špičkový standard v regionální dopravě. Na Vysočině přibyl třetí a čtvrtý dvouvozový RegioPanter a další by měly dorazit během prázdnin.

RegioPantery řady 640.2 od výrobce Škoda Group budou do Olomouckého kraje přicházet i ve druhé polovině roku a na začátku roku 2024. Celkově jich v tomto regionu bude 27. Od začátku letošního roku jich na trati č. 290 Olomouc – Uničov – Šumperk jezdí šest dvouvozových s kapacitou 140 míst. Nyní obsluhují kromě tohoto úseku rovněž

celou novou linku, která pokračuje přes Přerov až do Vyškova na Moravě. Elektrické jednotky nabízí komfortní cestování a maximální pohodlí. Jsou bezbariérové, mají pohodlné sedačky s dostatkem místa na nohy, nabijete si v nich drobnou elektroniku nebo se připojíte k wi-fi.

Také do Kraje Vysočina dorazily v létě dva RegioPantery řady 650.2. Tyto moderní dvouvozové elektrické vlaky doplnily dvě jednotky, které od konce května jezdí na trati mezi Havlíčkovým Brodem a Žďárem nad Sázavou a současně na trati č. 225 Havlíčkův Brod – Jihlava / Jihlava město. Další dva nové RegioPantery by měly na Vysočinu doputovat během prázdninových měsíců a kromě zmíněných linek obsluhují spoje mezi Havlíčkovým Brodem a Kolínem. Celkem České dráhy objednaly 110 RegioPanterů druhé generace, z toho 50 dvouvozových a 60 třívozových.

Získejte slevu 15% na produkty Tescoma

Vybavujete si domácnost nebo potřebujete obnovit nádobí? Vsaďte na jistotu.

Pokud jde o kuchyňské a domácí potřeby, má Tescoma už přes 30 let důvěru zákazníků po celém světě. Nyní získáte za 70 ČD Bodů slevu 15% na veškeré nezlevněné produkty této jedinečné české značky.

Široký sortiment je promyšlený tak, aby ulehčil práci začínajícím i zkušeným kuchařům. Seznamte se s ním na www.tescoma.cz.

**SLEVA
15%**

Vydejte se do Muzea Arnolda Schwarzeneggera

Jste fanouči silných mužů a akčních momentů? Navštivte Muzeum Arnolda Schwarzeneggera v rakouském městě Thalu a získajte navíc slevu ve výši dvě nebo tři eura na vstupenky. Stačí cestovat vlaky národního dopravce z Česka do Grazu a na pokladně muzea předložit tištěnou či elektronickou jízdenku Českých drah, nejpozději však sedm dní po uskutečnění jízdy. Jako zbrusu novou atrakci zde naleznete čtyři metry vysokou sochu Terminátora.

Jednotky Desiro pro Ústecký kraj svezou cestující ještě v letošním roce

České dráhy zakoupily pro provoz na lince U8 Ústeckého kraje z Děčína přes Benešov nad Ploučnicí, Českou Kamenici a Jedlovou do Rumburka šest bezbariérových motorových jednotek typu Desiro Classic, které jsou asi v polovině své plánované životnosti. Všechny šest jednotek je již přesunuto do domovského depa v Děčíně a nyní probíhá jejich přizpůsobení pro provoz v České republice. Cestující by měly svézt ještě letos.

Na Národní den železnice do Bohumína s nabídkou Vlak+

Na Národní den železnice v Bohumíně připravily České dráhy pro návštěvníky akce speciální nabídku Vlak+. Lidé, kteří přijedou vlakem, mohou využít slevu 50% na jízdenku pro cestu zpět, a to z jízdného, na které prokážou nárok. Jízdenku lze zakoupit pouze v aplikaci Můj vlak, a sice odkudkoli do cílové stanice Bohumín pro cestu tam ve dnech 22. a 23. září 2023 a pro cestu zpět 23. a 24. září 2023. Jízdenku pro cestu zpět aktivujete načtením QR kódu, který bude umístěn v areálu akce. Pro aktivaci je nutné mít funkční připojení k internetu a zapnuté polohové služby v mobilním telefonu nebo tabletu.

pont to go

Srpnový tip z pohodlných obchodů na trase

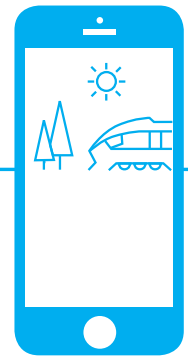

Bavte se na cestách s hrou Simply Challenge

Cestování se někdy může protáhnout, a proto byla ve spolupráci se Simply Fresh na srpen připravena jedinečná akce. Na prodejnách PONT to go na nádražích nyní získáte při nákupu dvou baget Nuget či Pořez v libovolné kombinaci hru Simply Challenge zcela zdarma! Zajeňte hlad s lahodnými bagetami a bavte se při svém putování po světě.

Dobrou chuť a spoustu zábavy vám přejí Pohodlné Obchody Na Trase.

www.ponty.cz

Cestujete rádi vlakem a hledáte inspiraci, kam se po kolejích vypravit? Stáhněte si do mobilu nebo tabletu aplikaci Vlakem na výlet. Je zdarma a najdete v ní stovky prověřených tipů – pro rodiny s dětmi, vlakové fanoušky, labužníky, turisty i cyklisty. Nechybí v ní ani výlety za hranice naší vlasti. Pokud se do aplikace zaregistrujete, získáte za každý výlet ČD Body. Ty pak můžete v rámci věrnostního programu směnit za různé slevy a výhody včetně jízdenek na vlak zdarma.

Střední Čechy

FOTO: VÁCLAV BACOVSKÝ, ARCHIV SCCR

NA ZÁMEK

Pěšky na Konopiště stinným údolím

Projděte se létem. Udělejte si pěší túru z Čerčan podél Konopištského potoka až na zámek Konopiště. Půjdete zalesněným údolím, ocitnete se u řeky Sázavy a u rybníka Potočín s travnatou pláží, kde se můžete osvěžit. Procházka je příjemná i v tom nejparnějších létě, příkré skály totiž brání přístupu slunečních paprsků. Potkáte mnoho chat, trampskou osadu Měsíční údolí a těsně před cílem také muzeum motocyklů značky Jawa. Kolem stylové lovecké restaurace přijdete k zámku, jehož prohlídku byste si rozhodně neměli nechat ujít. Do Benešova na vlak pak půjdete nádherným zámeckým parkem s Růžovou zahradou a spoustou zajímavostí.

Nejbližší železniční stanice:
Čerčany

Za každý výlet vás odměníme ČD Body

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

FOTO: FRANTIŠEK KAPLAN

ČD NOSTALGIE

Motoráčkem do Kralovic a ČD Busem do Mariánské Týnice

Zpestříte si prázdniny výletem do barokního skvostu – Mariánské Týnice. Po prohlídce expozice našeho největšího železničního muzea v Lužné u Rakovníka se můžete svěřt historickým motoráčkem do Kralovic u Rakovníka. Tam přestoupíte do ČD Busu, který vás doveze do Mariánské Týnice a zpět. A kdy? V úterý 8. a 22. srpna. Historický motoráček odjíždí z Lužné vždy v 11. 55 hodin. Jízdenka pro cestu zpět, která platí pro zvláštní vlak i autobus, stojí 300 Kč, pro děti 200 Kč. Cestovní doklady koupíte ve všech pokladnách a v e-shopu ČD. Po předložení jízdenky získáte 20% slevu na vstupné do Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici v areálu někdejšího kláštera.

Nejbližší železniční stanice:
Lužná u Rakovníka / Kralovice u Rakovníka a další

PRO CYKLISTY

Poznejte nejdelší údolí v Beskydech na kole

Cyklostezka údolím Lomné navazuje na cyklotrasy vedoucí z Jablunkova a Bocanovic. Projíždka po desetikilometrové cyklostezce je vhodná rovněž pro děti, neboť vede samostatně mimo silnici pro motorová vozidla. V Horní Lomné končí kilometr před centrem obce a vede již po silnici, kde je však minimální provoz. V Dolní Lomné stojí za návštěvu zážitkové centrum URSUS, Lomňanské muzeum nebo zemědělský dvorek. Na hranici obcí Dolní Lomná a Horní Lomná se nachází národní přírodní památka Mionší. Do pralesa je vstup možný pouze s průvodcem. Zdejší stromy dosahují stáří i 250 let. Procházka mezi těmito velikány je jedinečný zážitek. Více na www.tesinskeslezsko.cz.

Nejbližší železniční zastávka:
Bocanovice

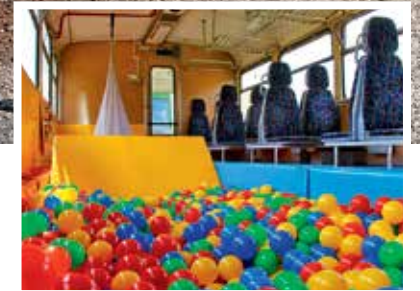

FOTO: TEREZA OPRCHALOVÁ

ZA ZÁBAVOU

Smíchovské Království železnic s funkčním návěstidlem

Přijďte navštívit největší stálou expozici modelové železnice ve střední Evropě – Království železnic na pražském Smíchově. Kolejiště se zde rozkládá na ploše více než 600 metrů čtverečních. K simulátorům reálných dopravních prostředků přibyl i řídicí vůz pražského metra. Můžete se rovněž občerstvit v rozšířeném bistro. Novinkou je funkční návěstidlo, které nabízí výukový i herní program. Vyzkoušíte si tak, zda rozumíte pokynům pro strojvedoucího, a pokud ne, interaktivní systém vás vše naučí. Nezapomeňte využít slevu ve výši 10% na nákup vstupenky s jízdenkou ČD platnou v den návštěvy expozice.

Nejbližší železniční stanice:
Praha-Smíchov / Praha hl. n. a další

NA VÝSTAVU

Do Brna na netradiční výpravu do minulosti

Tichá hrdinství. Takový je název výstavy, která je k vidění v brněnském Institutu Paměti národa. Interaktivní expozice vás seznámí s příběhy lidí, kteří za druhé světové války nebo v 50. letech minulého století nezištně svými odvážnými činy pomáhali druhým, i když riskovali vlastní bezpečí. Zážitkem z inspirativních životních příběhů umocňují netradiční projekce, vizuální a zvukové efekty, interaktivní obrazovky nebo rozšířená realita. Jednotlivé prohlídky, které trvají zhruba hodinu a půl, začínají v pevně stanovených časech. Toto opatření umožňuje užít si prohlídku v intimní atmosféře a plynule přecházet mezi zastávkami příběhu.

Nejbližší železniční stanice:
Brno hl. n.

S DĚTMI

Nepropáste letní výlety s Cyklohráčkem

O letních prázdninách se lze svězt Cyklohráčkem nejen o víkendů. Do 24. srpna máte možnost se každé úterý a čtvrtek výletním vlakem plným hraček, her a balonků vydat do míst, kam jinak tato speciální vlaková souprava běžně nejedí. A kam tedy? Cyklohráček vás zaveze do Rožmitálu pod Třemšínem (3. srpna), Čerčan (8. srpna), Roztok u Křivokláta (10. srpna), Doks (15. srpna), Jičina (17. srpna), Dobříše (22. srpna) nebo do Rakovníka (24. srpna). Vlak se hodí nejen pro rodinné výlety, ale také pro cykloturistiku. Jak už jeho název napovídá, součástí Cyklohráčku je vůz, v němž lze přepravit více než 20 jízdních kol. Cyklohráček je běžným osobním vlakem a kromě tarifu ČD v něm platí i tarif Pražské integrované dopravy a systém jednotného tarifu OneTicket. Rezervace se zde neprovádí.

Nejbližší železniční stanice:
Praha hl. n. / Kácov / Čerčany a další

Tereza Kostková

Text: Eva Fraňková
Foto: archiv Terezy Kostkové

NA JEVIŠTI I V ROZHLEASE MUSÍM BÝT VE STŘEHU, nemůžu si dovolit být duchem jinde

Najít v životě rovnováhu – o to usilujeme snad všichni. Skloubit práci a rodinu občas ale vyžaduje notnou dávku úsilí. Svě o tom ví Tereza Kostková, která měsíčně odehraje na dvacet představení. Čtyři dny v týdnu vede pořad Blízká setkání v Českém rozhlase, točí filmy i seriály, moderuje akce a do toho dělá rozhovory a pečuje o manžela a syna.

S maminkou Carmen Mayerovou v Komorním divadle Kalich v komedii Na útěku

V blond paruce si zahrála ve hře Za dveřmi kancelář

Z natáčení filmu V létě ti řeknu, jak se mám

Byla to právě máma, kdo mi řekl, jestli bych se už nechtěla začít malovat, a vlastně mi četla myšlenky. Já chtěla, ale zároveň jsem se styděla být velká.

Před pár týdny jste měla narozeniny. Potrpíte si na oslavy?

Opravdu nepotrpím a není to fráze. Tedy takhle – velkoryse, bohatě a ráda jsem slavila své čtyřicátiny, a když pánbůh dá, oslavím ve zdraví i padesátiny. Pokud ale nejde o kulatiny, moc to neslavím a s chutí chystám oslavy pro své blízké.

Musím s obdivem říct, že vypadáte už mnoho let stejně. Dává vám maminka, která je stále velká krasavice, rady, jak se o sebe starat?

Dává mi je celý život, ale nejsou to vloženeň rady. Vždycky za mnou tak opatrně přijde a řekne třeba, že by měla takový nápad nebo doporučení, co bych mohla udělat jinak. Už v pubertě jsem zjistila, že její rady fungují. Jako mladá holka jsem byla spíše introvertní, ostýchavá, nelíčila jsem se. A byla to právě máma, kdo mi řekl, jestli bych se už nechtěla začít malovat, aspoň do tanečních, a vlastně mi četla myšlenky. Já chtěla, ale zároveň jsem se styděla být velká. Spoustu rad, co si dnes přečtu v lifestyleových časopisech, znám od maminky už čtyřicet let.

Byla pro vás tedy vzorem?

Určitě! Po revoluci například začala vášnivě nakupovat v sekáčích, které se tu vyrojily. A vždy z nich vylezla oblečená jako z Pařížské! Podle mého názoru se člověk módu naučí věkem. Dnes s úsměvem dávám za pravdu módní policii, která mi před mnoha lety zkritzovala nějaký outfit. Někdy mi to opravdu neslušelo. Po mamčině modelech pokukuju a snažím se inspirovat. Teď už si troufnu říct, že umím vyhledat kvalitní střihy a vzory, které mi sluší. Nepotřebuju luxus, ale kvalitu. A v čem maminku dodnes poslouchám, je zlaté pravidlo: Odliče se! I když člověk přijde domů v noci a je k smrti unavený.

S maminkou se setkáváte i ve dvou představeních na divadle. Stihnete si v šatně chvilku popovídat?

No jistě, to už je takový náš zvyk. Jedna inscenace, ve které spolu hrajeme v divadle Viola, letos oslaví dokonce dvacáté výročí. Jmenuje se Hodně smíchu a pár slz. Než začneme hrát, probíráme s mamkou všechno možné. Teď hrajeme zhruba čtyřikrát do měsíce ve hře Na útěku, se kterou jezdíme rovněž na zájezdy.

Ve filmu Nikdy neříkej nikdy si zahrála lektorku jógy

Očima autorky

Přivítala mě ve svém domečku v pražských Kyjích s upřímným úsměvem na tváři a hned se nabídla, že mi připraví cappuccino se sójovým mlékem a koláč k zakousnutí s domácí marmeládou. Seděly jsme na krásné terase s výhledem do zahrady ve stylu Provence a povídaly si jako dlouholeté známé, i když jsme se viděly poprvé v životě. Tereza na mě působila jako skutečný živel! Všechno zvládá a ještě u toho má strašně moc energie. Vyplít po náročném natáčení zahradu nebo natrhat bylinky a připravit z nich domácí sirup? Pro ni žádný problém!

S kolegy ve francouzské komedii *Můj nejlepší kamarád*, kterou režíruje Terezin manžel Jakub Nvota

Z představení *Tik Tik*

S kolegou Karlem Zimou v dlouho hraném představení *Úhlavní přátelé*

Některé jsou i takzvaně spací. To si pak v klidu zajdeme na oběd, projdeme si město a užíváme si čas, kdy jsme spolu.

Vaši rodiče jsou manželé padesát let, co jste si z jejich vztahu odnesla?

Že pokud máme někoho skutečně rádi, přejeme si, aby ten druhý byl opravdu šťastný. Manželství je dohoda, ale nedává nám právo dělat si na partnera nároky. Jsem celoživotně přesvědčená, že je potřeba si uvědomovat a učit se žít s faktem, že nikoho druhého nevládneme. Všechna ta často opakovaná slova jako svoboda, prostor, pochopení a komunikace, to je sice velká pravda, ale ono se to krásně píše a říká, jen ta realita má mnoho zákoutí a nevyzpytatelností a ledacos chce čas a laskavost jako takovou. Je to celoživotní proces, v příručce to nenajdeme. Jen opravdu věřím, že pokud nám něco vadí, měli bychom to druhému umět říct se vši slušností a úctou. A měli bychom být i schopní takové věci sami slyšet.

Jste maximálně vytížená. Před lety jste si ještě přibrala práci v Českém rozhlase, kde čtyři dny v týdnu zpovídáte zajímavé osobnosti. Proč jste se tak rozhodla?

Vzala jsem to v době, kdy bylo synovi už dvanáct let a dopoledne byl ve škole. Musela jsem zvážít, zda to zvládnou. Pro-

tože jde o téměř každodenní živé vysílání po dobu deseti měsíců a musíte mít na ně precizní přípravu. Místo toho, abych se třeba koukala jen tak do mobilu, pustím si přednášku se svým hostem. To sebezvdlávání mě velmi baví. Navíc se mi líbilo, že jde o jinou práci než herectví nebo moderování. Je to spíše na hraně s novinářinou. Hlavně je to práce se skvělými lidmi.

Kolik rozhovorů už máte za sebou?

Letos v únoru to bylo něco přes 600! Někdy mi přijde kardiolog, pak zase neurochirurg, jindy zpěvák. Ten proces učení, zjišťování a objevování je úžasný. V rozhlase jste limitovaní časem, musíte se naučit i jistý režim, odhadnout výmluvnost hosta, cítit dramaturgii vysílání a rytmus rozhovoru. Jsem za tuto zkušenost opravdu ráda.

Stalo se vám někdy, že jste se nestihla připravit?

Na to nemám povahu, v přípravě jsem fakt poctivá. Jednou se mi ale stalo, že jsem se přehlídla v diáři a připravila si hosta na jiný den. Přišla jsem tedy výborně naladěná do rádia pět minut před začátkem vysílání – to dělám pokaždé, mám ráda, když sednu a rovnou jdeme vysílat. A najednou slyším svou báječnou editorku Míšu, jak říká, že ta paní s marmeládami už je tady a její produkty jsou na stole. Krve by se ve mně v tu chvíli nedořezal, protože jsem čekala někoho úplně jiného. Celá jsem se orosila a narychlo se zeptala, kde ona dáma žije, kolik je jí let, jaké jsou ceny jejich marmelád atd. a body jsem si zapsala a šla na to.

Nedala jste na sobě znát, že vaříte z vody?

To nesmíte, protože byste respondentu znejistila. Musíte působit klidným, jistým dojmem. Takže jsem to tak udělala, prostě jsem si řekla, že si přece umím povídat s druhým člověkem, ať už o čemkoli. Ptala jsem se, jako bychom spolu

byly na kávě, prostě dvě ženy, které se normálně baví a u toho ochutnávají marmeládu. Dávala jsem ostatně otázky, které mě opravdu zajímaly, tak jako vždycky, jen jsem tam neměla své typické „špeky“, které si normálně připravuju. Ani jsem nestihla mít z té situace strach, jak jsem byla soustředěná na samotné povídání. A ve finále patřil rozhovor rozhodně k těm dost povedeným. Ale každý den bych takový adrenalin zažívat nechtěla.

Na podzim opět začne oblíbená taneční soutěž *StarDance*. Jak se za ty dlouhé roky proměnil váš vztah s kolegou Markem Ebenem?

Náš vztah je tak hezky konstantně stejný. My jsme si hned na první dobrou sedli, porozuměli si a vážili si jeden druhého, což trvá dodnes. Mám pocit, že mě tenkrát Marek Eben i navrhl jako svou televizní partnerku, tudíž nějaká symbióza tam byla. Jak člověk stárne, dovoluje si být více přátelský a rodinný, díky soutěži máme také čím dál více společných zážitků, na které rádi vzpomínáme.

Moderování v živém přenosu představuje velkou zátěž pro hlavu. Jak se s tím umíte vypořádat?

Je pravda, že vždycky v červnu mám nejunavenější mozek. Představuju si, že tak to musí mít učitelé na konci školního roku. To plyne z neustálé pozornosti, kterou musím zachovávat, musím být stále ve střehu a připravená, absolutně přítomná. Na jevišti i v rozhlase potřebuju vnímat nejen všechny své pocity, ale i emoce diváků a svých kolegů. Nemůžu si dovolit být duchem někde jinde, musím být neustále tady a teď.

Jak si pak čistíte hlavu?

Snažím se odpočívat během letních prázdnin. I když mě v rozhlase vždy prosí, abych dál vysílala, chápou jedním dechem, že tu pauzu potřebuju. Musím mít i divadelní prázdniny, přestože občas hrajeme na letní scéně. Ale to je venku a jde o pohodovou práci, navíc mám celý den předtím volno, a můžu tak jít hrát třeba od bazénu. Hlavu si čistím vlastně po každém večerním představení. Víte, jak ulevující je zahrát si paní, která se hned v úvodu hry složí? Já si tam dovolím nechat rupnout nervy, vyztekám se, vybiju ze sebe všechny emoce a domů jdu klidná jako beránek.

Víte, jak ulevující je zahrát si paní, která se hned v úvodu hry složí? Já si tam dovolím nechat rupnout nervy a domů jdu klidná jako beránek.

Těšíte se na film Nikdy neříkej nikdy, který má premiéru 3. srpna a kde hrajete jednu z hlavních postav?

Těším se moc, až film uvidím. Natáčeli jsme ho před dvěma lety za pandemie, ale dlouho jsme čekali na závěrečnou scénu, ke které jsme potřebovali snůh. Akorát že když zrovna mohli všichni herci, snůh nebyl. Nakonec jsme tedy měli umělý. Na snímek jsem velmi zvědavá, člověk by se při něm měl cítit dobře, je to film o rodině, o vztazích, prostě ze života. Myslím, že je v něm hodně úsměvných momentů. Scénář se mi moc líbil, protože je takový niterný. Sleduje osud rozvádějící se ženy, cvičitelky jógy, její touhu po lásce a strach z ní. Řeší se v něm běžné starosti s dětmi, s novými partnery. Není lehké se znovu zamilovat, když už jste se jednou rozvedli.

S tím máte i vlastní zkušenost, že?

Ano, rozváděla jsem se v době, kdy bylo synovi devět let, a vy si s sebou do nového vztahu vezete káru vlastního příběhu, ve kterém už nejste jen sami za sebe. Nějaké zážitky už proběhly, taky už se trochu bojíte, sebe i toho druhého, aby se třeba nějaké věci neopakovaly. Každý z nás přitom obvykle touží po lásce, pohlazení, vášni. To je úplně normální a prahne po tom i hrdinka v Nikdy neříkej nikdy. Snažili jsme se pod vedením režiséra jít opravdu hluboko do emocí, ukázat jejich pravdivost a opravdovost, kterou jsme hledali. Jaký bude výsledek, to se nechám moc ráda překvapit. ■

Tereza Kostková

Pochází z herecké rodiny, jejím otcem je Petr Kostka, maminkou Carmen Mayerová. Vystudovala Vyšší odbornou školu hereckou v pražské Michli. V letech 1999–2014 působila v Divadle pod Palmovkou, dnes účinkuje v Komorním divadle Kalich nebo v divadle Viola. Zahrála si v řadě českých seriálů, například Ordinace v růžové zahradě, Pojišťovna štěstí, Cesty domů, Temný kraj, Vinaři nebo Hvězdy nad hlavou. Aktuálně ji můžete vidět v seriálu TV Nova Jedna rodina. Objevila se také v českých filmech Ženy v běhu, Bezva ženská na krku či V létě ti řeknu, jak se mám, Líbáš jako ďábel a Nikdy neříkej nikdy. Pravidelně moderuje oblíbenou taneční show StarDance.

Vlakem na Ukrajinu

Поїздом в Україну

do Lvova
a Kyjeva

- přímé spoje do **Przemyślu** nebo **Košic** a dále vlakem do **Mukačeva, Lvova a Kyjeva**
- Praha – Przemyśl (denní spoj)
- Praha – Košice (noční spoj)

до Львова
та Києва

- залізничне сполучення з **Мукачевом, Львовом та Києвом** з пересадкою в **Кошице** або **Перемишлі**
- Прага – Перемишль (денний поїзд)
- Прага – Кошице (нічний поїзд)

Подорожуйте з нами.
www.cd.cz/ua

České dráhy
Národní dopravec

ČD Bike

Půjčovny kol a služby pro cyklisty

- 68 půjčoven kol (ve vybraných stanicích si lze vypůjčit i elektrokola a koloběžky)
- k dispozici kvalitní kola s předpisovou výbavou a pravidelným servisem
- přeprava a úschova vypůjčených kol zdarma*

* Platí na vybraných tratích a v určených stanicích.

kolo
od 190 Kč/den
elektrokolo
od 340 Kč/den

TIP

Kolo si můžete
bezplatně zapůjčit
na jeden den
za 100 bodů
z věrnostního
programu ČD Body.

Cestování
vlakem
je ekologické

Pojed'te s námi.
www.cd.cz/cdbike

České dráhy
Národní dopravnice

Cestování po ČR

Jižní Čechy

Kdo by nemiloval jižní Čechy? Letní výlety za nádhernou přírodou ve zdejší regionu vás okouzlí. Objevte například architektonický skvost obehnaný vodním živlem. Zámeckou zahradu v Blatné (viz foto) jistě znáte z pohádky Šíleně smutná princezna. Při toulkách po kolejích nezapomeňte navštívit město Strakonice známé z pověsti o Švandovi s očarovánými dudami nebo oblast skalních útvarů kolem Chanovic.

NAVŠTIVTE STRAKONICE SE ŠVANDOU DUDÁKEM, kde zní folk i rock a klape mlýn

Strakonice si řada lidí právem spojuje s dudami a Tylovou divadelní hrou. V sudé roky se tady v srpnu koná mezinárodní dudácký festival. Letošek je sice lichý, ale i tak je zde co objevovat: na jedné straně řeky třeba původně gotický hrad, na té protilehlé zase fasády historických domů.

Text: Simona Smithová

Fotografie: Městské kulturní středisko Strakonice, Muzeum středního Pootaví

Historické centrum města se tyčí nad soutokem Otavy a Volyňky. Dominantou je hrad s věží Rumpál, pojmenovanou podle zařízení, které zde sloužilo ke spouštění odsouzců do hladomorny. Kousek od Velkého náměstí najdete neotřelou restauraci Sůl a řepa. Pokud se k ní vydáte s aplikací Vlakem na výlet, získáte odměnu v podobě ČD Bodů.

Středověk a hlavolamy

Hrad byl mnohokrát přestavěn a obnoven, dvakrát ho navíc dobyli a zpusťovali, a tak dnes nabízí architekturu a výzdobu z různých epoch. Muzeum středního

Pootaví ho zpřístupňuje v rámci dvou prohlídkových okruhů. V prvním se seznámíte s historií řádu maltézských rytířů, kteří hrad po staletí vlastnili a vybudovali zde své sídlo neboli komendu. Prohlédnete si prostory kapitulní síně a ambitů s gotickou křížovou klenbou a nástěnnými malbami, husitské zbraně nebo útroby bitevní lodi. Druhý okruh vás provede zbytkem hradu, věží Rumpál a stálými expozicemi o historii dud a dudáctví, o dějinách textilního průmyslu či výroby zbraní a motocyklů. Nejmladší návštěvníci pookřejí v hradním safari.

Pro letní měsíce připravilo muzeum interaktivní výstavu Hlavolamy, na které jsou k vidění a rozluštění nejstarší hlavolamy světa zpracované výtvarnicí Věrou

Tataro a jejíž součástí je hlavolamová herna. V prostorách hradní černé kuchyně vystavuje v srpnu své obrazy Karel Zoch, jenž kombinuje realistický pohled na svět s tím abstraktním.

Za hudbou do Panské zahrady

Nalevo od hradu je příjemná a zrekonstruovaná Panská zahrada, v níž se konají akce pod širým nebem. Písničnice britské zpěvačky Adele divákům zpřítomní Kristýna Šebková s dvanáctičlenným orchestrem (5. srpna), fanoušky tuzemského rocku roztančí valašskomeziříčtí matadoři Mňága a Žďorp (11. srpna), milovníci folku si přijdou na své na konci letní sezony se Žalmanem a spol. (25. srpna). Dorazí i představitel českého rapu Marpo (26. srpna).

Osobnost regionu

>> Josef Šmidinger

Narodil se 24. října 1801 ve Strakoncích. Navštěvoval místní školu, středoškolská studia absolvoval v Písku a následně v Praze, kde studoval tzv. filosofii (povinný předstupeň vysokoškolského studia). Po střetech s řemeslníky v roce 1825 ho vyloučili z univerzity a odvedli na vojnu, ze které však byl pro dlouhodobou plicní chorobu osvobozen. Nakonec vystudoval teologii a 25. července 1833 byl vysvěcen na kněze. V roce 1832 se stal členem Matice české a obětavě v ní pracoval a sháněl pro ni peníze. Kvůli nemoci se vzdal kněžského působení a místo toho učil ve strakonické hlavní škole a pracoval jako vychovatel v rodině barona Dlouhovského z Chanovic, na zámku v Němčicích, ve Volenicích, u baronů Veithů a nakonec v rodině vlasteneckého statkáře Šafaříka z Tažovic.

ZDROJ: WIKIMEDIA

Od dob studia semináře rozšiřoval české knihy na venkově i ve městech – prodával je například u kostelů během poutí a posvěcení, nemajetným je dával zdarma. Jeho osobnost inspirovala spisovatele Aloise Jiráska k vytvoření postavy Matouše Vrbu v románu F. L. Věk. V roce 1843 založil ve Strakoncích knihovnu, která dodnes nese jeho jméno a sídlí v areálu místního hradu. Založil i další venkovské knihovny (v Hoslovicích, v Němčicích). Jinde ve zřizování knihoven podporoval místní. Tři roky před smrtí sloužil jako pomocný kněz v Hostomicích pod Brdy. Zemřel 2. února 1852.

Vlakem do Strakoníc

Z Českých Budějovic vás na místo dovezou přímé rychlíky i osobní vlaky nejrychleji za tři čtvrtě hodiny. Z Prahy vám cesta zabere zhruba tři hodiny s přestupem v Plzni nebo v Táboře, případně v Českých Budějovicích na spěšný či osobní vlak. Z Brna je cesta dlouhá pět hodin, ale rychlíkem Rožmberk dojedete do cíle bez přestupu. Optimální spojení najdete na webových stránkách www.cd.cz nebo v aplikaci **Můj vlak**.

Kromě pamětihodností v centru vás prožene přes okolní kopečky (Šibeniční vrch, Ryšovou, Kuřidlo). Trasa není náročná, jen je třeba počítat se stoupáním. Putování vám zpestří geolokační hra Za Švandou dudákem do Strakoníc. Vy budete řešit různé úkoly a vypravěč vás za odměnu zastaví na místech, kterých byste si možná ani nevšimli. □

Tradiční dožínky

I v letním žáru možná zatoužíte po výletu. Vypravit se můžete do 17 kilometrů vzdáleného Hoslovického mlýna. Prohlédnete si jeho obytné části, chlěvy s kolnou a stodolu, rybníček s náhonem v potoce, sad a louky. Jak se zde žilo, si představíte díky původnímu hospodářskému vybavení s funkčním mlecím zařízením. Když přijedete 26. srpna, zažijete atmosféru tradičních dožínek. A třeba i na vlastní kůži vyzkoušíte, co znamená mlátit cepy nebo vázat povřísla.

Muzikantská legenda

Že se někde vytratila strakonická ikona? Muzikantská legenda vás provede 1,5kilometrovou naučnou stezkou Švandý dudáka se sedmi zastaveními.

Text: Petr Horálek

Foto: Wikimedia

ŠÍLENĚ SMUTNÁ PRINCEZNA

Klasická, a přesto moderní pohádka s muzikálovou hudbou

V anketách popularity se Šíleně smutná princezna řadí mezi 3–5 nejpopulárnějších domácích filmových pohádek. Ačkoli měla premiéru už v létě 1968, skoro nezestárla. Odvážně vsadila na řadu moderních prvků, osvědčený lidový příběh, známé pěvecké tváře a originální písničky. A navzdory svému názvu nabízí i hodně smíchu.

FOTO: ŠÍLENĚ SMUTNÁ PRINCEZNA (1968, REŽISÉR: BORVOJ ZEMAN) © SPK / ZDROJ: NPA (2)

Byla jednou jedna princezna, která se ani nezasmála. Celé království bylo pokryto černým sukem a tatínek král dal vyhlásit, že kdo jeho dceru rozesměje, ten ji dostane za ženu a půl království získá k tomu. Komu se to však nepodaří, tomu setnou hlavu. Tak zní stará lidová pohádka, která inspirovala filmaře ke vzniku příběhu, v němž princezna smutek pouze předstírá, aby se mohla vdát za neurozeného nápadníka, který ale ve skutečnosti tají princovskou identitu.

„Chtěli boj, ma-ma-mají ho mít. Do úplnýho rozhodnutí. Ring volný.“
„Do toho, do toho, do toho, do toho, do toho!“

Chaplin a umělá hmota

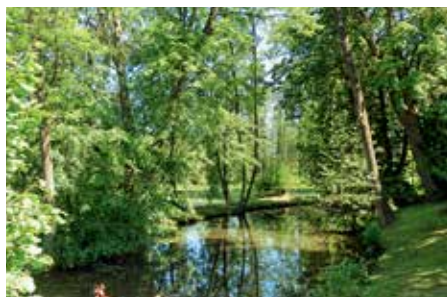
Vyprávět příběh Šíleně smutné princezny by asi bylo nošením dříví do lesa. Snímek se neustále objevuje na televizních obrazovkách, a přesto se na něj dá dívat

znovu a znovu. Filmaři do hlavních rolí obsadili Helenu Vondráčkovou a Václava Neckáře, kteří si v pohádce ponechali svá křestní jména. Jejich podmanivý zpěv, přirozený projev a dravé mládí by ale k úspěchu nestačily.

Přestože nám to už dnes nepřijde, pohádka byla odvážným moderním experimentem. Poddaní zde při společenských akcích skandují jako na sportovních přenosech, silnice jsou osázené dopravními značkami, královská rodina si pouští filmové grotesky s Charliem Chaplinem,

Princezna Helena a princ Vašek se poznávají během plavby skutečným zámeckým parkem

ve vězení visí na zdi standardní lékárníčka, na zámku funguje potrubní pošta a domácí telefon, dvorní fotograf vyvolává na místě siluety, zatímco kat při práci používá umělohmotný kbelík.

Varování před válkou

Vzhledem k tomu, že film vznikl těsně před sovětskou okupací, se o pohádce tvrdí, že je zde hodně politických narážek. Nějaké tu skutečně jsou (povinný smích, vtípy na panovníka), ale nejvýrazněji se projevují jako varování před válkou. Během normalizace vadil zejména ruský tanec kozáček, který předvedli rádcové X a Y (Josef Kemr a Darek Vostřel). Pohádka sází na nadsázku a inteligentní humor včetně drobných vychytávek: kapesní sluneční hodiny, značka CD 001 na kočáru panovníka, mota obou království (Vždy s úsměvem a Vždy s pravdou ven) nebo název hostince U Vola.

Civilní projev před kamerou bravurně zvládli i herečtí bardi Jaroslav Marvan (král Jindřich zvaný spravedlivý) a Bohuš Záhorský (král Dobromysl řečený veselý). O dobrou zábavu se stará Oldřich Dědek jako nejvyšší obveselovač

Kokoška, který na požádání koktá a pouští z gramofonu královskou znělku s hlasem Vlasty Buriana. A nesmíme zapomenout na šest nádherných písniček (první a poslední mají stejný hudební motiv) v podání obou hlavních hrdinů.

Blatná i Bojnice

Zatímco zámek krále Jindřicha ve filmu vůbec nevidíme, honosné sídlo krále Dobromysla se zde vyskytuje často. V reálu si ho „zahrály“ zámky ve slovenských Bojnicích a zámek Blatná v jižních Čechách. Zatímco záběry trubačů na hradbách vznikaly u našich východních sousedů, scény s chystanou popravou, shon uchazečů do soutěže o rozveselení princezny nebo zápas poražených generálů v bahně se odehrávají na nádvoří v Blatné. Filmaři využili též zdejší vodní zahradu, kde se princ a princezna seznamují při projíždce na lodi a rádcové dynamitem likvidují podezřelou babičku s klubíčkem. A pokud byste hledali hranici obou království, najdete ji pár kilometrů jižně od Blatné východně od obce Mačkov. Také sem se dostanete vlakem Českých drah. □

Sídlo krále Dobromysla – zámek Blatná

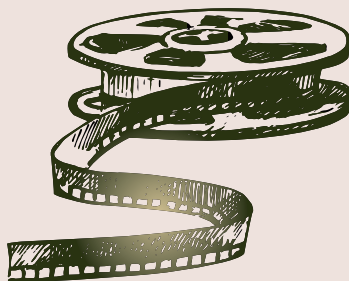

Zámek Bojnice

ŠILENĚ SMUTNÁ PRINCEZNA

Československo, 1968, 86 min.

- » **Režie:** Bořivoj Zeman
- » **Scénář:** František Vlček st., Bořivoj Zeman
- » **Kamera:** František Valert
- » **Hudba:** Jan Hammer ml.
- » **Hrají:** Helena Vondráčková, Václav Neckář, Jaroslav Marvan, Bohuš Záhorský, Josef Kemr, Darek Vostřel, Stella Zázvorková, František Dibarbora, Oldřich Dědek, Branislav Koreň, Karel Effa, Antonín Jedlička a další

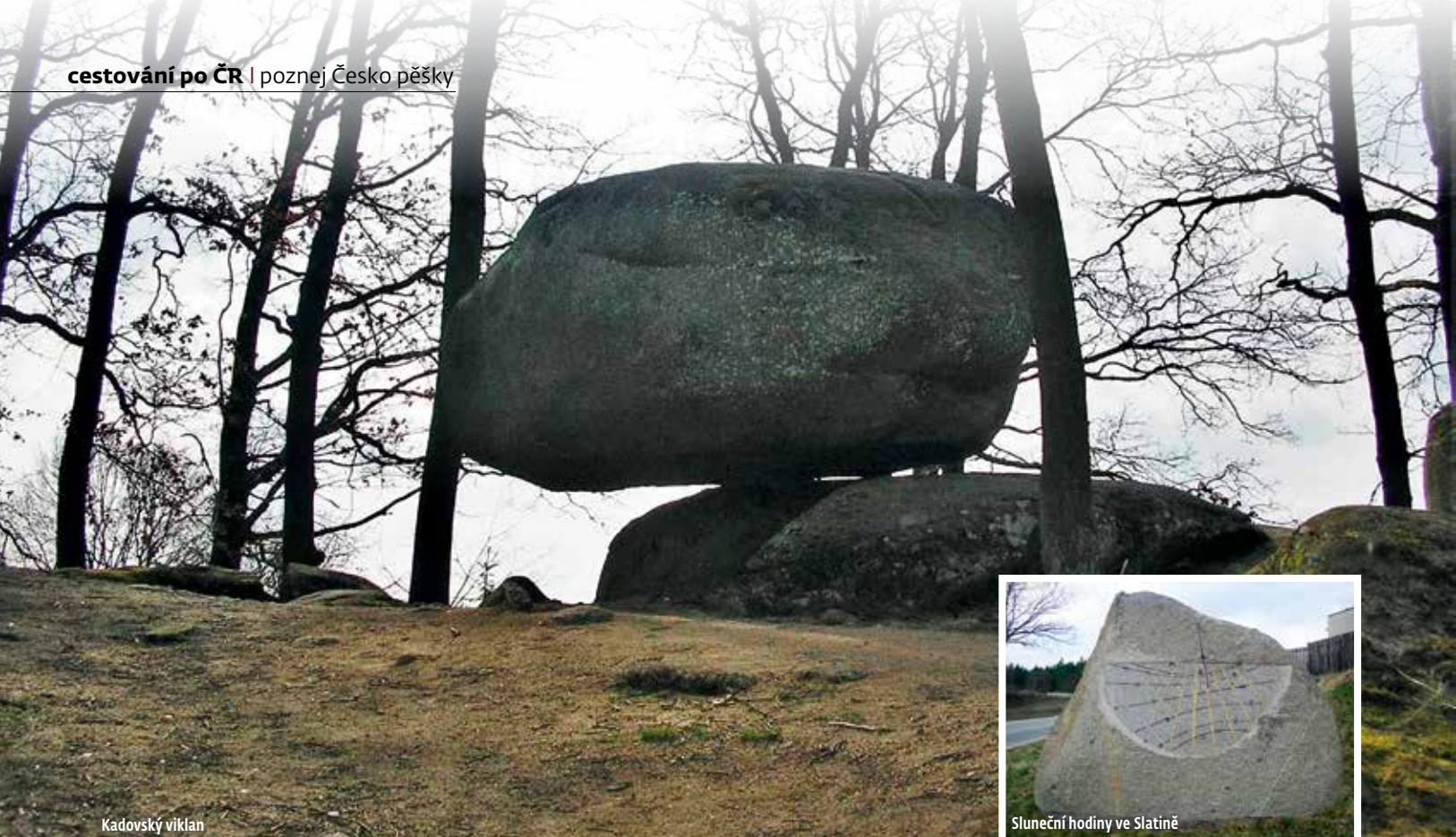
Nepohodlný skladatel

K úspěchu filmu přispěla bezpochyby hudba začínajícího skladatele Jana Hammera ml., který je synem zpěvačky Vlasty Průchové a lékaře a jazzového hudebníka Jana Hammera st. Ačkolí mu bylo v době natáčení jen 19 let, jeho filmové písničky jsou dodnes považovány za hity. Po okupaci Československa v srpnu 1968 emigroval do USA, kde ho čekala úspěšná kariéra. V 80. letech mimo jiné složil ústřední melodii k seriálu Miami Vice. Během normalizace bylo jeho jméno odstraněno z titulků ve zkrácené verzi filmu. Tehdy načas zmizela i písnička Kujme pikle.

Muzikálová podoba

Filmová pohádka inspirovala ke vzniku divadelního muzikálu. Ten měl premiéru v pražském Studiu Dva v roce 2016 a hlavních úloh se ujali Berenika Kohoutová a Jan Cina. Oproti předloze je zde více zpěvu a důrazu na komediální linku. Představení se hraje pravidelně na zájezdech, třeba i na zámku Blatná. Kromě toho se pohádka objevila v roce 1992 ve zkrácené audio verzi (asi 39 min.), která stála převážně na písničkách Heleny Vondráčkové a Václava Neckáře a hudbě Jana Hammera ml.

» **Geniální a nadčasová satira, kterou si člověk užívá paradoxně tím víc, čím je starší.** Skejpr, ČSFD.cz «

Kadovský viklan

Sluneční hodiny ve Slatině

KOLEM SKALNÍCH ÚTVARŮ NA ROZHLEDNU s výhledem na celé Prácheňsko

Mezi obcemi Chanovice a Kadov se nachází oblast skalních útvarů nesoucích zajímavé názvy. Jako by na sebe naskládané balvany odpradávná poutaly pozornost lidí. Jejich původ si naši předci nedovedli vysvětlit, a tak vznik připisovali nadpřirozeným bytostem. Na výletě naleznete i sluneční hodiny vytesané do žulového kamene, historické stavby a cestu obohatí naučné stezky.

Text a foto: Václav Lopata

Na železniční trati mezi Plzní a Českými Budějovicemi najdeme nedaleko Horažďovic zastávku Jetenovice. Tu použijeme jako startovní místo pro náš výlet do oblasti skalních útvarů. Chanovice nás potom přivítají vlastní naučnou stezkou s názvem Příroda a lesy Pošumaví, následně přejdeme na naučnou stezku Okolím Kadovského viklanu a výlet zakončíme v železniční zastávce Hradiště u Blatné.

**V aplikaci
Vlakem na výlet
získáte za tuto
trasu
20 ČD Bodů**

Vesnická památková zóna

Chanovice, které leží deset kilometrů severně od Horažďovic, jsou známé především díky skanzenu lidové architektury. Obec, jejíž historie sahá do roku 1352, ale nabízí mnohem více. Najdeme zde vrchnostenský dvůr, obklopený zámeckým parkem. Vesnická památková zóna zde byla vyhlášena v roce 2005 a kromě již zmíněného skanzenu a zámku do ní patří ještě kostel Povýšení sv. Kříže, kaple Panny Marie Bolestné a další

Rozhledna na vrchu Chlum

objekty. V prostorách zámku najdeme Muzeum lidových řemesel, kde si prohlédneme všechny možné předměty související s klasickými řemesly Pošumaví, zejména s tesařstvím a kamenictvím. Za zmínku stojí robustní třípodlažní vrchnostenská barokní sýpka.

Pověst s Janem Žižkou

Nad sportovním areálem na okraji Chanovic najdeme na naučné stezce Příroda a lesy Pošumaví zajímavé zastavení, ke kterému se váže pověst spjatá s Janem Žižkou. Údajně zde odpočíval při dobývání hradu Rabí. Chtěl najít chanovický dvůr, ten byl však dobře ukrytý

**DĚLKA TRASY
AŽ 25 KM**

Vlakem do zastávky Jetenovice

Z Českých Budějovic

Rychlíkem do Nepomuku nebo Horažďovic předměstí a dále regionálním vlakem

Z Prahy

Vlakem vyšší kvality do Plzně a dále regionálním vlakem

ného žulového balvanu. Popojdeme-li ještě o pár metrů dál kolem kapličky s obrázkem sv. Barbory, dojdeme na židovský hřbitov z roku 1723 s více než 170 náhrobky, většinou z doby baroka a klasicismu.

Čertovy náramky

Pokud se z odbočky vrátíme na žlutou, narazíme směrem na obec Kadov na několik skalních útvarů. Dvěma z nich se říká Malý a Velký čertův náramek. Jejich vznik připisovali naši předci čertovi. Ten se podle pověsti vsadil s mladým kantorem, že dřívě, než se s žáky pomodlí otčenáš, přinese z Brd náruč kamení. Odletěl s velikým vakem nad Brdy, ale cestou zpět mu ve spěchu jeden balvan vypadl a zabořil se do země. Vytáhnout mu nešel, což ho natolik zdrželo, že těsně před Kadovem uslyšel, jak děti říkají amen. To ho rozlítlo tak, že odhodil kamení a opodál též svůj cestovní vak.

Dalším tajemným útvarem je Obětní kámen, jenž má na svém povrchu velkou kamennou mísu s odtokovým kanálkem. Lidé se domnívali, že se zde pořádaly obětní obřady. Dnes víme, že se jedná o dílo přírody.

Kadovský viklan a skalní mísy

Na východním okraji Kadova najdeme jeden z největších a nejlépe vyvinutých viklanů v České republice. I přes svou velikost se kdysi skutečně viklal při pouhém doteku rukou, ovšem roku 1893 byl ze svého lůžka vyvalen. V roce 1983 ho zásluhou Pavla Pavla ze Strakonice znovu usadili pomocí systému pák a dřevěných sochorů. Pokud popojdeme ještě pár metrů po žluté, spatříme po pravé ruce malou odbočku do lesa, kde se na kopci zvaném Hora objeví další z útvarů, takzvané skalní mísy. Stejně jako Obětní kámen vznikly i ony přirozeně zvětráváním a odnosem hornin. □

Chanovický skanzen lidové architektury

Skalní mísy u Kadova

v hustém porostu. Důlek vysezený v balvanu prý svědčí o délce jeho čekání. O kousek dál na stezce dlouhé celkem 2,2 kilometru najdeme další zajímavé místo – rozhlednu dokončenou v roce 2010. Stavba byla realizována na vrcholu kopce Chlum ve výšce 609 metrů nad mořem bez nutnosti kácení lesního porostu. Motem rozhledny je „Prácheňsko jako na dlaní“. Pro její zdlání je potřeba vystoupat 136 schodů.

Vytesané sluneční hodiny

Po žluté turistické značce se přesuneme do obce Slatina, která nás přivítá hned několika zajímavostmi. Na návsi

Zámek Chanovice

Žižkův kámen

spatříme kapli sv. Václava z roku 1865 a na první pohled poznáme židovskou synagogu. Ta stála netypicky mimo židovské ghetto a nahradila původní dřevěnou. Její součástí byl byt kantora, škola a modlitebna. Svému účelu však synagoga sloužila jen do roku 1913, kdy se z obce odstěhoval poslední žid. Následně zde byl například sklad hnojiv, obchod či stodola. Roku 1983 prošla rekonstrukcí a nyní se využívá k bytovým účelům.

Uděláme si malou odbočku po žluté značce asi 630 metrů na sever a dojdeme k lomu na žulu. Před ním stojí krásné sluneční hodiny vytesané do ohrom-

Žižkova skalka v Prachaticích, odkud údajně řídil útok na město. Název se používá až od roku 1918

JAK ŽIŽKA DOBÝVAL A PLENIL JIŽNÍ ČECHY v neklidné husitské době

Jeho jméno znala celá Evropa. A loni proniklo i do Hollywoodu. Zatímco v českém veřejném mínění se ujala především jeho image bojovníka za pravdu a spravedlnost, nelze pominout ani kritický pohled na krvavé zabíjení a plnění Žižkových vojsk, a to i při preventivních útocích po založení husitského Tábora. Rozhodně to však byl úspěšný vojevůdce.

Text: Petr Horálek

Foto: Wikimedia

O většině jeho života moc nevíme. Podrobně máme zmapovaných jen posledních 5–6 let. Nejslavnější zeman z jihočeského Trocnova před námi skrývá také pravou tvář. Všechny jeho dochované – většinou naprosto imaginární – podobizny vznikly později, například nejstarší socha skoro až 100 let po jeho smrti. Přesto se stal jedním z nejoslavenějších českých národních hrdinů.

Čechy proti Zikmundovi

Na konci vlády Václava IV. připomínaly země Koruny české kotel před obrovským výbuchem. A když král v srpnu 1419 zemřel, daly se věci rychle do pohybu. Legitimním následníkem trůnu byl Václavův bratr Zikmund, v té době především římsko-německý a uherský král, ale většina lidí ho považovala za nepřítele. Vždyť nedoká-

zal zabránit upálení mistra Jana Husa v Kostnici na církevním koncilu, ačkoli mu vystavil ochranný glejt.

Zikmund se ale rozhodl nevyjednávat a vzít si moc násilím. Jeho naděje nebyly malé, vždyť katolíci i Němci ho za nového krále uznávali. Navíc měl silnou pozici na Moravě (nemluvě o Slezsku a Lužici), ale také na Plzeňsku a v jižních Čechách s mocným rodem Rožmberků.

Založení Tábora

Odpor proti Zikmundovi pocházel z mnoha sociálních vrstev. Zejména husitská chudina přicházela s radikálními požadavky a odmítala monarchii. Nejhorlivější revolucionáři ale byli z bohaté Prahy fakticky vyhnáni a našli útočiště ve východních a jižních Čechách. Na konci března 1420 byl na místě opuštěného města Hradiště založen Tábor – jako výspa nového světa, kde prý bude společnost podřízena Písmu svatému, bratrství, lásce, mravnosti a spravedlnosti.

Bitva na Vítkově

Žižka v čele svého vojska na vyobrazení z Jenského kodexu

Přestěhovalo se sem obyvatelstvo z asi 150 vsí, takže v okolí brzy kompletně zaniklo třináct vesnic a dvě městečka. Pro udržení nového revolučního sídla bylo zásadní, že sem dorazil se svou čtyřsethlavou skupinou Jan Žižka. Ten se zde také stal jedním ze čtyř vládnoucích hejtmanů – spolu s Mikulášem z Husi, Zbyňkem z Buchova a Chvalem Řepickým z Machovic. Ti měli na starost zásobování, opevňování, výcvik armády – a v neposlední řadě omezování vlivu utopistických radikálů.

Masakr v Prachaticích

Komuna neměla jinou možnost, jak uhájit svou existenci, než bojem a disciplinovanou organizací. Vzhledem k tomu, že nebezpečí mohlo přijít ze všech stran, zvolili husité svérázný způsob obrany: útok. Přepadávali často v noci, když jejich protivníci spali. Žižkovi bojovníci vyplenili klášter v Milevsku a obsadili Písek, klášter v Ne-

Nejstarší dochovaná Žižkova socha z roku 1515 se stala předlohou pro československou dvacetikorunu

pomuku, hrad Rabí, Vodňany a rovněž Prachatic, kde žilo převážně německé obyvatelstvo.

Poprvé se husité, pravděpodobně pod Žižkovým velením, probojovali do Prachatic na konci dubna 1420. Katolíci a příznivci Zikmunda uprchli, husité částečně zbořili hradby, ale pak z města odtáhli. Na konci léta se ale vypuzení měšťané vrátili a pronásledovali zastánce kalicha. Dva nebo tři vyznavače podobojí dokonce upálili. V polovině listopadu se Žižkovo vojsko objevilo před městem znovu.

Když se obyvatelé města odmítli vzdát výměnou za zachování života a majetku, husitská armáda zaútočila a překonala opevnění. Následovalo vraždění mužského obyvatelstva – někteří zemřeli přímo v ulicích, jiní byli zahánáni do kostela sv. Jakuba a zde upáleni nebo pohřbeni pod kameny zřícené zámky. Celkem

byly pobity asi dvě stovky lidí. Ženy a děti byly z města vypovězeny a v Prachaticích se dlouhodobě ujali vlády zastánci husitů stejně jako například v Sušici nebo Klatovech.

Porážka Evropy

V té době už měl Žižka za sebou velkolepý politický triumf. V červenci totiž v bitvě u Prahy porazil Zikmundovu armádu, kterou proti „kacířským“ husitům vyslala spojená katolická Evropa. Zásah Žižkovy pěchoty byl pro vítězství u vrchu Vítkova rozhodující. Poražený a zahanbený Zikmund se pak aspoň nechal korunovat v katedrále sv. Víta a s pobraným zlatem z Karlštejna a Křivoklátu odjel do bezpečí katolické Kutné Hory. A to ještě netušil, že na hořké vítězství a českou královskou korunu si počká dalších 16 let. Tak dlouho měla ještě trvat občanská válka. □

Zikmund
Lucemburský

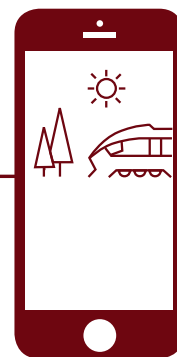
Revoluce ve vojenství

Dosavadní rytířský způsob válčení spočíval v tom, že šiky železných pánů udělaly prudký nájezd na nepřítele a pak vypukl boj muže proti muži, přičemž se projevovala častá nekázeň a kořistnictví. Žižka jako první v Evropě stavěl do bitev různé druhy jednotek s odlišnými typy zbraní. Měl bojové vozy, které sloužily pro dopravu i jako hradba, vozové šiky, dělostřelectvo, pohyblivou lehkou jízdu, ženisty, cestáře, mostáře, průzkumníky. Jezdectvo rozdělil na průzkumníky a tzv. strance, kteří zajišťovali boky pochodujícího vojska. Také masově nasazoval dělostřelectvo.

Žižka jako předzívka?

Jméno Jana Žižky jsme slyšeli a viděli už tolikrát, že nám ani nepřijde, že se možná jedná o kombinaci křestního jména a předzívky. Jeho bratr se například v písemných pramenech uváděl jako Jaroslav či Jaroš z Trocnova, nikdy jako Jaroslav Žižka z Trocnova. A co možná předzívka Žižka znamená? Nejpravděpodobnější výklad je člověk s vypáleným okem, ale existují i další varianty jako kulhavec nebo muž, který zapaluje.

Letní prázdniny jsou v polovině, ale stále máme ještě dost času na celodenní výlety s dětmi po krásách naší vlasti. Srpen je ideální měsíc pro sportovní aktivity v zábavních či plaveckých areálech, cesty po interaktivních expozicích o naší historii nebo technice a samozřejmě pro odpočinek v přírodě.

ZA ZÁBAVOU

Sportoviště a piknik v Hluboké nad Vltavou

Sportovně-relaxační areál, kde se zabaví dospělí i děti od jednoho roku, se nachází kousek od centra Hluboké nad Vltavou. Jsou zde dřevěné hrady a prolézačky, nafukovací trampolíny, reflexní chodníček pro bosou chůzi, venkovní posilovna a minigolf, lanové centrum ad. Vstup je zdarma, platí se jen konkrétní atrakce. Místo je rovinaté, zatravněné, ideální na pikniky, všude je možné roztáhnout deku nebo se posadit na lavičku. V létě děti nejvíce zabaví hrátky ve fontánce s přepady a hrázemi. Doporučujeme také lanové centrum pro dospělé, kde vás nejdříve proškolí. Hned vedle je Špuntárium pro nejmenší děti.

KVODĚ

Brouzdaliště i tobogán na koupališti v Táboře

Pokud se chystáte do Tábora, určitě s dětmi navštívte venkovní koupaliště hned u centra u vodní nádrže Jordán. Areál má brouzdaliště pro nejmenší, navíc jsou tu stromy a vy můžete zůstat ve stínu. Rovněž si lze zapůjčit slunečníky. Povrch je protiskluzový, takže děti zde běhají a cachtají se nonstop. Velký plavecký bazén má délku 25 metrů a hloubku 0,8–1,8 metru. Další, menší bazén se může pochlubit prostornou žlutou skluzavkou. Hned vedle je oblouk s vodním vírem. A v neposlední řadě zde mají tobogán s délkou 93 metrů. Areál je přehledný, tím pádem budete mít děti pod kontrolou. V nepříznivém počasí lze využít vnitřní bazén.

DO MUZEA

Všechno o poště v klášteře ve Vyšším Brodě

V poštovním muzeu ve Vyšším Brodě v areálu krásného cisterciáckého kláštera najdete dvě patra o historii pošty v Čechách. Uvidíte poštovní oblečení, známky, schránky, kočáry, telegrafní a telefonní přístroje. Dětem je zde věnován interaktivní sál ve třetím patře. A nudit se tu nebudou ani rodiče. Hned u vchodu narazíte na funkční historický telefon, který každou chvíli vyzvání. Můžete si postavit model potrubní pošty, natisknout pomocí razítek vlastní známky nebo si vyzkoušet práci na přepážce, skládat puzzle, lenořit na polštářích ve tvaru poštovní známky nebo malovat fixami na obří tabuli. Na soutěživě čeká poštovní desetiboj.

ZA ZVÍŘÁTKY

Projížďka na lodi a krmení daňků v Blatné

Při návštěvě zámku Blatná, kde se točil pohádkový film Šíleně smutná princezna, se kromě klasické prohlídky můžete občerstvit v zámecké kavárně a projít se parkem. Anebo si půjčit lodičky a projet po rybníku, po němž se plavila Helena Vondráčková a Václav Neckář. Při procházce rozlehlým parkem se před letním žárem skryjete do lesíka, kam též vedou cesty. Zpestřením pro děti bude určitě krmení daňků, které si lze pohladit. U zámku si pro tento účel zakupte granule. Také zde zahlédnete pávy a kačeny. A pokud budete mít ještě sílu, nedaleko odtud se nachází westernové městečko Fort Hary. A máte celodenní výlet jako vyšitý.

Hledáme
**STROJVEDOUČÍ
VLAKVEDOUČÍ
VEDOUČÍ POSUNU
POSUNOVAČE
ELEKTROMECHANIKY
MECHANIKY
ZÁMEČNÍKY**

Zaměstnání s nejlepšími vyhlídkami

Dejte se na dráhu, která dává smysl.
Pracujte pro největšího českého železničního dopravce.

NABÍZÍME:

- 5 týdnů dovolené
- zkrácenou pracovní dobu bez snížení mzdy
- příspěvky na stravování, dovolenou a tábory pro děti
- příspěvky na výuku jazyků
- příspěvek na penzijní připojištění
- levnější cestování pro vás a vaši rodinu
- MultiSport kartu
- řadu příplatků nad rámec zákoníku práce (víkendy, svátky, noční práce, práce přesčas...)

POŽADUJEME:

- odpovídající vzdělání dle pracovní pozice
- velmi dobrý zdravotní stav

www.cd.cz/kariera

České dráhy
Národní dopravec

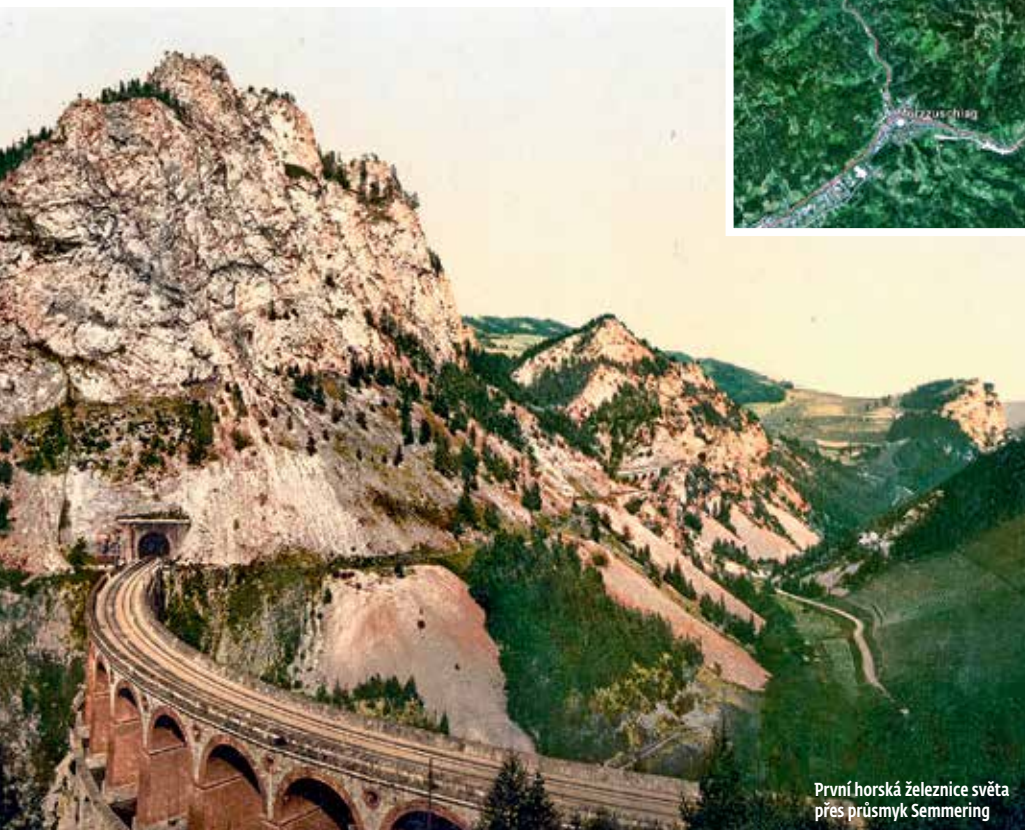
Horské dráhy

Text: Petr Štáhlavský
Foto: autor a Wikimedia

VĽAKEM NA JIH PŘES RAKOVSKÉ ALPY po známých i opomenutých tratích

Alpské dráhy patří mezi nejkrásnější a z technického pohledu nejobdivovanější. Jenže když se někde mluví o horských železnicích, většině našich se vybaví ty švýcarské. Rhétskou železnici a Glacier nebo Bernina Express zná skoro každý. Neprávem v jejich stínu jsou však další alpské dráhy v sousedních zemích.

Tisíc mrtvých dělníků

Řada inženýrů nevěřila v parní lokomotivy a navrhovala průsmyk zdolat systémem pozemních lanovek, které by po šikmých rampách dopravovaly vozy přes hory. Naproti tomu zkušený čtyřicátník Carl von Ghega vyprojektoval stavbu klasické dráhy, která zdolávala hory pomocí dlouhých ramp rozvinutých do bočních údolí. Podle současných statistik tak vznikla železnice o délce 42 kilometrů se 14 tunely (nejdelší vrcholové mají délku 1 431 a 1 512 metrů, nejkratší 13,5 metru), 16 velkými viadukty (z toho některé jsou patrové, velká část z nich v obloucích a nejdelší měří 228 metrů), s více než stovkou dalších mostů a propustků, s maximálním sklonem 28 % (60 % délky má sklon 20 % a více) a zhruba polovinou délky v obloucích.

Podmínky na stavbě byly drsné. Téměř všechno se dělalo ručně. K ražbě tunelů se používal obyčejný střeňný prach. Dělníci tenkrát neměli k dispozici ani dynamit, ani pneumatická kladiva. Nasazeno jich bylo 20 000, z toho třetina žen. Zhruba tisícovka zemřela v důsledku pracovních úrazů a nemocí, hlavně cholery a tyfu. Přesto se podařilo dráhu dokončit za pouhých šest let a v roce 1854 uvést do provozu. Hned se stala důležitou spojnici mezi severem a jihem Evropy.

Dráha prošla mnoha modernizacemi a od roku 1959 je kompletně elektrifikovaná. Pro náročnou horskou železnici s velmi dlouhými a velkými sklony byly vyvíjeny úplně nové parní lokomotivy a požadavky na tyto stroje představovaly velký impulz v jejich dalším vývoji.

Nejdelší železniční tunel na světě

Další důležitou tratí na jih Evropy se stala dráha přes Brennerský průsmyk (1 372 metrů nad mořem). Otevřela přímé železniční spojení ze Skandinávie a Berlína až po sicilské Palermo. Přípravy trvaly tři roky, v roce 1864 byla stavba zahájena a v létě 1867 začal provoz vla-

Horské železnice se narodily v Rakousku. V roce 1854 tam otevřeli Semmeringbahn, která je dnes uznávaná jako první normálně rozhodná horská železnice na světě. Přejíždí východní výběžek Alp, který se svažuje k nížině kolem Dunaje a jezer na západě Maďarska. Nepřekonává sice vysoké horské štíty jako železnice ve Švýcarsku, ale její inženýři se museli poprvé v historii poprat s překážkami, které do té doby žádný stavitel železnic neřešil.

Jak rychle přesunout armádu

Problémům se dalo vyhnout vedením dráhy přes maďarské roviny. To se však nelíbilo arcivévodovi Janu Habsbursko-Lotrinskému, bratrovi císaře Františka I., jehož domovem se stalo Štýrsko. Železnici vnímal jako prostředek, který může povznést hospodářství jeho milované země. Proto prosazoval vedení dráhy z Vídně do Terstu a Milána přes hory, pro které hovořil i další argument. Vztahy mezi císařským domem a uherskou šlechtou nebyly nejlepší a případné nepokoje v Maďarsku by mohly narušit spojení Vídně s hlavním námořním přístavem monarchie.

Rostoucí míra nacionalismu a odbojnost některých regionů zároveň poháněla státní správu k výstavbě železnice, kterou mohla při potlačování nepokojů použít armáda ke svému rychlému přesunu. A jižní, italské oblasti císařství – Milánsko a Benátsko – mezi taková žhavá území rozhodně patřily.

Proto byla dráha spojující Vídeň s regiony na jih od Alp velmi důležitým projektem z hlediska hospodářského, politického i vojenského. První úseky nové dráhy byly otevřeny v roce 1842 a během krátké doby dospěla její stavba z Vídně až k městečku Gloggnitz v nadmořské výšce 439 metrů a z jihu do Mürzzuschlagu, který leží v 680 metrech nad mořem. Mezi oběma konci dráhy, vzdálenými vzdušnou čarou pouhých 20 kilometrů, ale stály hory. Sonnewendstein dosahuje 1 523 metrů nad mořem, a Heukuppe dokonce 2 007 metrů nad mořem. Nejsnadnější bylo projít přes Alpy mezi nimi průsmykem Semmering ve výšce „jen“ 984 metrů nad mořem. Ovšem kvůli tomu musela železnice na velmi krátkém úseku vystoupat zhruba o 550 metrů a pak znovu o 300 metrů klesnout. Podobná horská dráha v té době ještě nikde na světě nestála.

Brennerbahn umožnila železniční spojení Skandinávie s jihem Itálie

ků mezi Innsbruckem a Bolzanem. Tato dráha se od většiny podobných horských železnic liší. Svůj vrcholový úsek v průsmyku totiž nepřekonává tunelem, ale v nejvyšším místě v úzkém údolí přetínajícím západovýchodní alpský hřeben stojí nádraží, které slouží od konce první světové války jako pohraniční stanice mezi Rakouskem a Itálií.

Přesto si cestující užijí tunelů, oblouků a mostů více než dost. Na severní straně hor je jich 14 a podobný počet býval v minulosti také na jižní straně hor. Mnoho z nich měřilo jen několik desítek metrů, což se změnilo při rekonstrukci dráhy na italské straně. Několik úseků s mnoha oblouky a tunely na stráních hor bylo nahrazeno mnohem přímějšími úseky vedenými v dlouhých tunelech. Ten nejdelší měří přes 13 kilometrů. To však není nic proti základovému tunelu pod Brennerským průsmykem, jehož stavba by měla skončit po roce 2030. Jeho délka bude 55 kilometrů a s příjezdovým tunelem, který už funguje a slouží jako nákladní obchvat Innsbrucku, bude cesta měřit dokonce 64 kilometrů. Bude to nejdelší železniční tunel na světě.

Nejstrmější trať v Rakousku

Z Innsbrucku vychází i další zajímavé horské železnice. Je to především pro Rakousko velmi důležitá Arlbergbahn, která spojuje nejzápadnější spolkovou zemi Vorarlberg s hlavním městem. Arlbergský průsmyk leží v nadmořské výšce 1 793 metrů, ale železnice ho překonává ve vrcholovém 10,5 kilometru dlouhém tunelu ve výšce 1 311 metrů.

Rakouské železniční mosty

Stavba dráhy Innsbruck – Bludenz začala v roce 1880 a v celé své délce 137 kilometrů byla otevřena v roce 1884. Tak krátký čas výstavby byl možný díky rychlému vývoji těžké techniky. Při ražbě 10,5 kilometru dlouhého tunelu byly nasazeny moderní stroje na stlačený vzduch, díky kterým bylo denně z každé strany vyruáno kolem pěti metrů tunelu. To byl skoro dvojnásobek původních plánů. Na dráze vzniklo i množství mostů včetně několika dlouhých ocelových konstrukcí. Symbolem Arlbergbahn je most Trisannabrücke u Landecku s délkou hlavní kovové části 120 metrů a výškou 86 metrů nad údolím.

Trisannabrücke

Schneebergbahn

Také v Rakousku fungují úzkorozchodné ozubnicové turistické železnice. Nejznámější z nich je dráha Schneebergbahn na 2 076 metrů nad mořem vysoký masiv Schneeberg v Dolním Rakousku. Desetikilometrová železnice začíná ve vesničce Puchberg am Schneeberg a po zdolání 1 218 výškových metrů končí ve stanici Hochschneeberg. V provozu je od 25. září 1897. Rozchod má pouhý metr a největší stoupání činí 197 ‰. Používá ozubnicí typu Abt. S moderními motorovými vozy Salamander ve strakatém zeleno-žlutém nátěru trvá jízda na vrchol asi 40 minut. K dispozici jsou zde i parní lokomotivy, nejstarší z roku 1896. Těm trvá cesta nahoru 1,5 hodiny. Více na www.schneebergbahn.at.

Schafbergbahn

Na pomezí Salcburska a Horního Rakouska jezdí ozubnicová výletní dráha, která začíná u romantického jezera Wolfgangsee v obci Sankt Wolfgang im Salzkammergut a vede na 1 783 metrů vysokou horu Schafberg. Dráha s převýšením 1 190 metrů měří necelých šest kilometrů. Proto má stoupání až 260 ‰. Byla slavnostně otevřena 1. srpna 1893, má rozchod jeden metr a používá ozubnicí systému Abt. Dnes na ní zajišťují provoz moderní parní lokomotivy na topný olej a motorové lokomotivy. Železnice disponuje také několika 130 let starými stroji. Cesta po ní trvá 35 minut, nostalgickým parním vlakem zhruba hodinu. Více na www.5schaetze.at.

Tauernbahn prochází modernizací, staré mosty jsou nahrazovány novými dvoukolejnými

Arlbergbahn se stala nejstrmější hlavní tratí v Rakousku se sklonem až 34 %. S rostoucím rozsahem dopravy po horské dráze proto vznikla potřeba také nové, silné parní lokomotivy. Stala se jí čtyřspřežka tehdejší řady 170, později u ČSD označené jako řada 434.0. Tato lokomotiva o maximální rychlosti 60 km/h byla původně určena do čela rychlíků na horských tratích, ale nakonec se osvědčila prakticky na všech výkonech včetně nákladní dopravy. V Rakousku-Uhersku se jich vyrobilo skoro 800. Pro ČSD se dokonce dělaly ještě po první světové válce a v našich zemích jich nakonec sloužilo 377. Většina jich během svého provozu prošla modernizací a jako řada 434.2 dosloužily až v roce 1980. Stroj 434.2186 se dodnes objevuje v čele nostalgických vlaků.

Jenže ani nové konstrukce parních lokomotiv nedokázaly vyřešit rostoucí provoz na frekventované horské jednokolejce. Proto byla jako jedna z prvních tratí v Rakousku v letech 1923–1925 elek-

trifikována soustavou 15 kV 16,7 Hz AC. Nyní po ní jezdí nejmodernější lokomotivy Vectron a Taurus s výkonem přes 8 000 koní. Trať prochází také postupnou modernizací a některé původní úseky byly nahrazeny novými dvoukolejnými, nezřídka vedenými tunely. Pokud se však opravuje některý z jednokolejných úseků, musí vlaky jezdit odklonem přes Německo nebo se železnice neobejde bez náhradních autobusů.

Leptší spojení severu a jihu monarchie

Nejmladší z velkých alpských železnic v Rakousku představuje Tauernbahn. Začíná jižně od Salcburku ve stanici Schwarzach-St. Veit a překračuje Vysoké Taury v nadmořské výšce 1 226 metrů v 8 370 metrů dlouhém Tauernském tunelu, aby se po 79 kilometrech ve stanici Spittal-Millstättersee napojila na další trať ÖBB. Maximální sklon na dráze je 30 %.

Nová železnice vznikla zároveň s jinými drahami, které dnes leží ve Slovinsku

Achenseebahn

Tato ozubnicová dráha se nachází v Tyrolsku. Má rozchod jeden metr, ale používá ozubnici systému Riggbach. Vede z údolí Innu, ovšem atypicky nemíří na vrchol některé z okolních hor, které dosahují až dvoutisícové výšky, nýbrž končí ve výšce 931 metrů nad mořem u jezera Achensee, uprostřed hor. Její celkové převýšení je 440 metrů, délka necelých sedm kilometrů a maximální sklon 160 %. Achenseebahn slavnostně zahájila provoz 8. června 1889. Dodnes na ní jezdí původní parní lokomotivy s výkonem 180 koní, které byly vyrobené v letech 1888–1889 ve vídeňské lokomotivce ve Florisdorfu.

Více na www.achenseebahn.at.

a Itálii a jež měly společně zajistit lepší spojení severu a jihu habsburské monarchie. Sloužit měla i Čechům při cestování a exportu výrobků na jih do přístavu v Terstu. Ani rozpad Rakouska-Uherska v roce 1918 nesnížil význam tratě. Aby zvládala rostoucí přepravní výkony, byla v letech 1933–1935 elektrifikována. Od roku 1969 začala její přestavba na dvoukolejnou. Především na jižní rampě vzniklo několik velkých mostů, které se staly dominantou tratě a umožňují výhled hluboko do údolí Mölltal.

V Rakousku lze odhalit kouzlo dalších horských železnic. Stačí jen naplánovat cestu, koupit jízdenku, třeba Interrail, a vyrazit za poznáním kouzelné alpské republiky. □

12x ročně

Železničář

Železničář

Železničář Západ

Zajímá vás železnice hlouběji a chtěli byste si přečíst více článků s touto tematikou? Zkuste oborový magazín **Železničář**, který koupíte v ČD centrech a pokladnách nebo si jej můžete předplatit a získat navíc 4x ročně oboustranný plakát ve formátu A2. Více informací na stránkách zeleznicar.cd.cz

Navštivte svět historie,
změny i zábavy
a unikátní noční show

// DEN 2023
// ŽELEZNICE

Bohumín
sobota 23. září
od 9 hod.

Vlakem se slevou.

Využijte zvýhodněnou jízdenku Vlak+ a získejte
slevu 50 % na zpáteční cestu.

Bavte se s námi.
www.denzeleznice.cz

České dráhy
Národní dopravec

30
LET PRO VÁS

čD Night

**Cesta, kterou
prospíte, uteče
nejrychleji**

**Praha
Varšava**

lehátkovým vozem

od **929 Kč***

* Cena platná k 30. 7. 2023

Pojed'te s námi.
www.cd.cz/cdnight

 České dráhy
Národní dopravnice

ČD servis

ČD Night
Jízdy přes noc

Můžete potkat ve vlaku
Daniel Krejčík

Uhelný mlýn
Tip na celodenní event

VLAKEM PŘES NOC DO HORSKÝCH SAMOT

pohodlnými spoji ČD Night

Noční vlakové spoje jsou vyhledávané turisty, kteří si za cíl své cesty vybrali méně známá a odlehlá místa a pohoří v Evropě, kam nevedou dálnice plné aut. Nabízí bezpečnou a pohodlnou přepravu na velké vzdálenosti, třeba na západ do Alp nebo na východní Slovensko. Konec prázdnin a září jsou oblíbeným časem pro horskou turistiku, tak pohodlně vyrazte po kolejích lůžkovými spoji ČD Night.

Noční vlaky nabízejí spojení do Švýcarska, Německa a Rakouska, na Slovensko, do Maďarska nebo Polska. Jedním z vašich cílů může být například zapadlý kout v Alpách – pohoří Rätikon na trojmezí Rakouska, Švýcarska a Lichtenštejnska – nebo na zcela opačné straně Evropy národní park Poloniny v Bukovských vrších, který se nachází na trojmezí Slovenska, Polska a Ukrajiny.

Zapadlý kout v Alpách

Pro první cestu si můžete vybrat noční spoj tvořený jedním přímým lůžkovým vozem Praha – České Budějovice – Linec – Innsbruck – Bludenz – Buchs –

Curych, který z Prahy hl. n. odjíždí jako Jižní Expres Ex 337 v 18.21 hodin. V západorakouské stanici Bludenz vlak zastaví v 6.20 hodin. Toto nenápadné, asi patnáctitisícové městečko leží na rozhraní alpských skupin Rätikon, Lechquellengebirge a Verwall. Konkrétně v místě, kde se sbíhají čtyři údolí – Walgau, Brandnertal, Montafon a Klostertal.

Na noční vlak navazují místní autobusy do údolí Brandnertal do vesnice Brand k jezeru Lünersee a odtud lanovkou na Douglasshütte. Zde se lze vydat na tří- až čtyřdenní trek přes trojmezí Naafkopf (2 571 m n. m.) s možností ubytování na horských chatách

FOTO: ONDŘEJ KLUCERA

Túra na švýcarské straně pohoří Rätikon k chatě Schesaplanahütte

Schesaplanahütte (Švýcarsko) a Pfälzerhütte (Lichtenštejnsko).

Nejvyšším vrcholem na rakousko-švýcarské hranici je Schesaplana (2 962 m n. m.), ověnčená malým ledovcem, vrchol Grauspitz (2 599 m n. m.) je pak nejvyšším bodem Lichtenštejnského knížectví. Na noční spoj ČD Night je možné sestoupit opět do rakouského Bludenzu nebo přes lichtenštejnské

FOTO: ALEŠ KLUCERA (2X)

Opuštěná krajina a bobří hráze u osady Roztoki Górne

Turistický vlak Bieszczadské lesní dráhy míří podél říčky Solinky z Cisny na Balnic

horské městečko Malbun do švýcarské stanice Buchs (SG), odkud lůžkový vůz do Prahy odjíždí ve 23.05 hodin.

Na východ do Humenného

Na druhou túru se můžete vydat na východ nočním spojem ČD Night EN 443 Slovakia do Košic a Humenného. V této nejvýchodnější konečné stanici nočních vlaků ČD vystoupíte v 10.32 hodin. Vedle staniční budovy cestující vítá známá česká postavička dobrého vojáka Švejka, jehož kamenná socha připomíná, že tudy jel do Haliče. V Humenném stojí za návštěvu zámek Kaštel a nedaleká restaurace Predná hora s nabídkou piv ze stejnojmenného minipivovaru.

Až do 27. srpna se lze o víkend vydat vlakem z Humenného do Medzilaborců a přes Lupkowský tunel do Nowého Łupkowa po stopách vojáka Švejka vlakem „Vojak Švejk“, který dvakrát denně v sobotu a neděli spojuje Medzilaborce s polskými městy Zagórz a Sanok. V Medzilaborcích se nachází muzeum Andyho Warhola, které je ale z důvodu rekonstrukce dočasně uzavřeno.

Pustými bukovými lesy

Výchozí místo této výpravy na hřeben Bukovských vrchů je Nová Sedlice, kam se z Humenného dostanete autobusem s přestupem ve městě Snina. Z Nové

Sedlice můžete vystoupit na slovensko-polsko-ukrajinské trojmezí – vrchol Kremeniec (1 221 m n. m.). Nebo lze odtud naplánovat třídní túru pustými bukovými lesy po hřebeni Karpat, úplně mimo civilizaci a s minimem turistů. Na trase je pro přespání několik útulen a přístřešků.

Sestoupit se dá z hřebene „vlčích hor“, jak jsou Bukovské vrchy pro svou divokost nazývány, od lesovny Balnica. Jeden chatař zde nabízí turistické ubytování v podkroví, které je jediným osídlením na třídní trase. Na Balnici se nachází též romantická lesní stanička Bieszczadzské lesní dráhy do Cisny a dvakrát denně zde zahouká pravidelný vlak úzkokolejky. Z Osadného potom jezdí autobus do Humenného, odkud v 19.30 hodin odjíždí noční vlak EN 442 Slovakia s příjezdem do Prahy hl. n. v 7.38 hodin.

Na palubě lůžkového vozu si můžete objednat večeri (například cuketové placky, páry, polévku, kuřecí řízek) a chlazené nápoje. A pokud půjdete s batohem přímo do práce, můžete si ve vlaku Euronight zakoupit lůžkové kupé Deluxe s vlastním WC a sprchou. Společnou sprchou jsou však vybaveny všechny lůžkové vagony ČD Night. □

Ubytování a servis v lůžkovém voze

Již při nákupu jízdních dokladů si zákazník může vybrat způsob cestování podle svých požadavků na soukromí a komfort. Oddíly ve vlaku jsou uspořádány pro jednoho v úpravě Single, pro dvojice v uspořádání Double nebo Triple pro tři spolucestující. Každý z těchto oddílů je možné rezervovat jako Economy (s vlastním hygienickým koutkem v oddíle a se společnou sprchou a toaletou) nebo v téměř hotelovém uspořádání v nejvyšší kategorii Deluxe (s vlastní toaletou a sprchovým koutkem). Všechny oddíly jsou vybavené bezpečnostními zámkami na kartu a přidavnými zámkami, pro komunikaci s průvodcem slouží po celou noc hotelový telefon. Průvodce dbá na dodržování nočního klidu od 22 hodin večer do 6 hodin ráno.

Součástí rezervace v lůžkovém voze je snídaně složená z teplého nápoje (káva nebo čaj – bylinkový, ovocný či černý), podle vlastního výběru sladká nebo slaná snídaně, pečivo, stoprocentní džus a jemně perlivá minerální voda. Samozřejmostí jsou při cestování v lůžkovém voze ručníky a hygienický balíček s mýdlem, jednorázovým zubním kartáčkem a pastou a hotelové pantofle. V kategorii Deluxe máte ve vlastním sprchovém koutě sprchový gel a tvarovatelné špunty do uší.

Více na www.cd.cz/cdnight

UHELNÝ MLÝN JAKO INDUSTRIÁLNÍ KLENOT zachráněný pro umění a eventy

Pronajmout si zvláštní vlak na narozeniny, svatbu nebo výjezdní zasedání či poradu? To je poměrně známá věc. Ale kam se vydat? Mezi oblíbená místa patří zrekonstruovaný areál Uhelného mlýna, který se nachází na sever od Prahy. Kdysi zpustlý průmyslový objekt se po rekonstrukci stal oblíbeným uměleckým a společenským prostorem. A koleje vedou přímo k němu!

Příběh Uhelného mlýna je ukázkovým příkladem toho, že rekonstrukce staré památky se dá provádět s vizí a společenským přesahem – a ne pouze s myšlenkou na rychlý zisk. Tam, kde dříve čmoudily komíny, později k tomu zářila rudá hvězda, po roce 1989 řádila bezkonceptní podnikatelská dravost a v roce 2002 pětisetletá povodeň, se dnes díky intervenci Patrika Hoffmana nachází kultivované, kulturní a čisté prostředí.

Kotelna i galerie

Ze špíny, prachu a popela šroubáren v Libčicích nad Vltavou se ukázkově vyloupl respektovaný areál. Tvoří ho dva cihlové objekty. V první řadě je to Kotelna, tedy 1 500 metrů čtverečních plně funkčních eventových prostor, které jsou určeny pro firemní a společenské akce – s bonusem v podobě výjimečného výhledu do krajiny s Vltavou, lemovanou skalami. Druhým objektem je samotný Uhelný mlýn, který byl opraven jako první a dnes v něm funguje Arto.to, galerie umění a designový showroom s obchůdkem a kavárnou.

Celoroční provoz

Obě budovy se v celoročním provozu funkčně doplňují. Kotelna uvnitř pojme 500 osob a v letním provozu je její kapacita s využitím venkovních prostor dvojnásobná. Uhelny mlýn s galerií je určen spíše individuálním návštěvníkům, ale i firemním klientům, kteří sem přijedou za kulturou. Konají se zde konference, prezentace, teambuildingy... Architektonickou kvalitou, klid a jistě bezčasí tu ocení nejen manažeři nadnárodních společností, ale i milovníci umění a sběratelé či umělci stejně jako maminky s dětmi nebo ti, co sem zajdou na taneční nebo výtvarný workshop, kávu a uhelnou zmrzlinu.

Vzhledem k odlehlé lokaci galerie podléhá program pro individuální návštěvníky specifickému režimu. Lidé se sem dostanou pouze s předem zakoupenou vstupenkou přes rezervační systém GoOut. □

Cesta zvláštním vlakem

Do areálu Uhelného mlýna je možné přijet i speciálně vypraveným vlakem Českých drah. Ten zaveze firemní klientelu a skupiny přímo před eventovou Kotelnu. Cesta z pražského Masarykova nádraží (a samozřejmě i zpět) trvá jen půl hodiny. Tento způsob dopravy je ideální pro pořádání celodenních akcí včetně svateb. Orientační cena za zvláštní vlak s kapacitou 48 míst je 19 000 Kč, 80 míst 28 000 Kč a 160 míst 46 000 Kč (vždy bez DPH). Více informací získáte na www.cd.cz nebo dotazem na e-mailovou adresu obchod@gr.cd.cz.

Více na
www.uhelnymlyn.cz

Ledeč nad Sázavou

Klášter Chotěšov

Zámek Boskovice

Letohrádek Mitrovských

OBJEVUJTE PAMÁTKY S WEBOVÝM PORTÁLEM pěšky, na kole a hlavně ve vlaku

Váháte, kam vyrazit na srpnový výlet? Nechte se inspirovat na webu **Objevuj památky**. Vyberte si kraj, oblast, okres a také jestli chcete vyrazit na kole, vlakem, nebo pěšky. A vyjde vám z toho zajímavý výlet za architektonickými skvosty přesně na míru pro vás.

Na webovém portálu **Objevuj památky** naleznete veřejnosti přístupné historické objekty, které určitě stojí za návštěvu. Správci web postupně plní, aby všem posloužil jako rádce pro výpravu za poznáním architektonického dědictví. Aktuálně představuje přes 140 staveb. Vybírat můžete z velkého množství hradů, zámků, letohrádků a vil, církevních památek či technických staveb a pevností.

Hrad v Ledči nad Sázavou

Letní výlet si naplánujte například na středověký hrad v Ledči nad Sázavou, který se vypíná na skalním ostrohu nad malebnou řekou Sázavou. Od železniční stanice Ledec nad Sázavou je vzdálený zhruba 20 minut pěšky. Navštívit zde můžete čtyři prohlídkové okruhy. Jedná se o Severní okruh (vlastivědné muzeum + retro byt), Jižní okruh (historické hodiny + sklářství), Muzeum Jaroslava Foglara a Dětský okruh (sbírka plyšových medvídků). Hradní areál nabízí i nádhernou vyhlídku z věže.

Zámek Boskovice

Na webu narazíte též na velké množství zámků. Vydejte se například na ten v Boskovicích. Vlakem se můžete dopravit do stanice Boskovice, která je vzdálená asi půl hodiny od zámku, jehož pokoje mají unikátní vybavení spočívající v bohatosti empírových tvarů a barev. Na místě dnešního zámku dříve stával dominikánský klášter, založený roku 1682. V roce 1826 byla dokončena jeho přestavba na dominantní empírovou stavbu.

Letohrádek Mitrovských v Brně

Navštívit můžete také ojedinělou budovu s unikátním freskovým sálem. Z brněnského hlavního nádraží vám cesta k letohrádku Mitrovských zabere zhruba půl hodiny. Stavbu jako dominantu nádherné zahrady vystavěl hrabě Antonín Arnošt Mitrovský mezi lety 1779–1793. Začátkem 19. století objekt navštívili císaři Napoleon Bonaparte a František I. Kromě pravidelných výstav památka nabízí atraktivní prostory pro

pořádání svatebních obřadů a hostin, rautů, banketů, firemních akcí, školení, seminářů či soukromých oslav.

Klášter v Chotěšově

K areálu kláštera v Chotěšově se dostanete ze zastávky Chotěšov u Stoda za pouhých osm minut. Stavba patří k nejvýznamnějším pozdně barokním památkám v kraji. Ženský klášter zde založil mezi lety 1202–1210 blahoslavený Hroznata, český velmož a zakladatel staršího premonstrátského mužského kláštera v Teplé. Za dobu své existence byl objekt mnohokrát vydrancován, pobořen a znovu postupně obnoven. Od roku 2002 je majoritní část areálu převedena do vlastnictví obce Chotěšova, která se snaží o jeho postupnou obnovu a zpřístupnění. □

Více na www.objevujpamatky.cz

Daniel Krejčík

HLEDÁM DŮVODY, PROČ BÝT NA SVĚTĚ ŠŤASTNÝ, miluju večery na zámeckém nádvoří

Jeho stále chlapecká a většinou usměvavá tvář promlouvá k publiku jak z divadelních prken, tak z televize a filmu. Se svým životním partnerem Matějem Stropnickým bydlí herec Daniel Krejčík na zámku Osečany, na kterém každé léto pořádají divadelní festival. Vybrané peníze jdou na opravu areálu. Rekonstrukci prý chtějí stihnout ještě za života jejich oslíka Balbína, takže asi do šedesáti let.

Jako kluk jste vyrůstal v rodině s pohřební službou. Napadlo vás tehdy, že z vás bude zámecký pán?

Bylo tam ticho, klid a čas na to, aby si člověk mohl přemýšlet o čemkoli. Měl jsem ale o dost odvážnější sen, chtěl jsem být doktor. Jak s oblibou říkám, nemám život, který jsem si vysnil, ale mám život, o jakém se mi ani nesnilo.

Jaké má bydlení na zámku výhody a nevýhody?

V létě převažují výhody, zámek je plný lidí, turistů na nedělních prohlídkách, na nádvoří na divadelním festivalu, do toho tam chodí řemeslníci, restaurátoři, probíhají brigády v parku. Člověk si připadá jako v pohádce. V zimě je to jiné kafe. Na návštěvu za námi odmítají přijet i nejbližší příbuzní, protože ze všech osmadvaceti místností se za den stihne vytopit jen jedna jediná a na všech chodbách je ještě o pár stupňů méně než venku. Mohl bych skoro vyučovat, jak bojovat s permanentním nachlazením, záněty močového měchýře a kašlem.

Letos v létě se na zámku Osečany koná už pátý ročník divadelního festivalu. Hlavní hereckou hvězdou jste samozřejmě vy. Koho dalšího tam návštěvníci uvidí?

Hlavní hvězdou je přece náš zámek! Když nad nádvořím vyjdou opravdové hvězdy na nebi, budova se nasvítí a v hledišti se všichni smějí, všechna příkoří zámku hned promíne. Jsou to nádherné večery, které milují jak diváci, tak herci. Kromě

V letošní novince 4 000 dnů

na divadelním festivalu v Osečanech

mě a Matěje je to škála dost pestrá – vystupuje s námi už třetí rok Zuzana Bydžovská, držitelka tří Českých lvů, i náš osel Balbín. Mezi dalšími se na zámeckém nádvoří vystřídali Jan Grundman, Anežka Rusevová, Vanda Hybnerová, Anička Stropnická nebo Ljuba Krbová.

Každý rok je na programu festivalu jedna novinka. Proč jste si letos vybrali zrovna představení 4 000 dnů?

Protože je jednoduše nádherné. Vždycky jsem si přál zahrát si na divadle v romantické komedii. Hra 4 000 dnů je příběh o lásce – jak partnerské, tak mateřské – a o různých pohledech na minulost. Já hraju Michaela, který se probudí z kómatu a poznává jen svou matku Carol,

kerou hraje vynikající Dana Černá, ale jeho partner Paul, toho výborně ztvárňuje Matěj, se pro něj stal cizím člověkem. To je příležitost pro matku, aby se pokusila Paula ze života svého syna nadobro vystrnadit. Paul musí bojovat o to, aby se do něj Michael, se kterým strávil jedenáct let života, znovu zamiloval. Premiéra byla plná slz, smíchu i dojetí a měla nekonečně dlouhou děkovačku. Spousta diváků rovnou kupovala lístky na reprízy.

Která další hra měla u diváků největší úspěch a kterou máte nejraději?

Nejradši mám hru Kalifornská mlha, detektivní komedii, kde hraju jen s Matějem a naším oslem. Je to vždycky sranda. Diváci mají rádi i představení

Vizitka

Daniel Krejčík pochází z rodiny s pohřební službou v Sobotce a Jičíně. Po vystudování gymnázia se vydal na hereckou dráhu. Začal v pražském Divadle v Řeznické (nominace na Cenu Thálie za roli Johna ve hře Cock), hrál v La Fabrice, dnes ho můžete vidět v Divadle Na Fidlovačce, v prostorách Venuše ve Švehlovce, v Bytovém divadle v Košické, v Činoherním klubu a od podzimu i ve Studiu DVA. Věnuje se rovněž dabingu a namlouvání audioknih. Loni v říjnu mu vyšel bestseller **Nadělení**.

Úča musí pryč! se Zuzanou Bydžovskou v roli učitelky. Tahle hra zase vypráví o rodičích, kteří se snaží zbavit přísné učitelky, aby jejich děti dostaly lepší známky. A každoročně jsou téměř vyprodané Všechny báječné věci, které jsem hrál asi 170krát. To je o hledání důvodů, proč být na světě šťastný. Pokud si chcete ověřit, kolik zbývá volných lístků, podívejte se na naše webové stránky www.zamekbude.cz.

Dostat se k vám na zámek návštěvníci zvládnou i veřejnou dopravou. Jak ale po představení zpátky? Nabízíte možnost ubytování?

Pro pohodlnější povahy je vedle zámku penzion, ale dá se přespat také u nás.

Není to žádná selanka, ale dříve se na zámcích spalo rovněž na seně, dneska dovolujeme už i karimatky. Nebo se dá ubytovat bezplatně ve stanu na nádvoří nebo v karavanu na zámeckém statku. Nikdy jsme nikoho nevyhnali.

Jak zvládáte dojíždění mezi Prahou a zámekem?

Dojždím přes rok skoro denně, ale speciálně vlakem to mám nejradši. Učím se tam většinou scénáře, nové role, takže tam zakluleně sedím v rohu a mluvím si pro sebe. Od doby, co jsem napsal knížku, se mi už několikrát stalo, že jsem seděl naproti někomu, kdo si ji četl. Tak sleduju, jak se u toho tváří, jestli se

směje, a mám z toho nespočet historek, jak jsem se ve vlaku s někým seznámil.

Budete mít v létě vůbec čas sám na sebe? Kam se chystáte na dovolenou nebo na výlet?

Letošní léto mám jenom pracovní, ale to neznamená, že není báječné. Natáčím pro Prímu, mám roli v novém komediálním seriálu Vytoč mého agenta! Od půlky července zkouším s Jitkou Čvančarovou pro Studio DVA divadelní hru Vlaštovka, která má mít premiéru v listopadu.

Do toho divadelní festival... Když si budu chtít odpočinout, budu psát druhou knížku. Kdybych ve vlaku spal jako zařezaný, tak mě prosím v Olbramovicích vzbudte, ať nepřejudu. □

POZNEJTE HAMBURK S PŘEKRÁSNÝM PŘÍSTAVEM za šplouchání vody a chechtání racků

Hamburku se přezdívá brána do celého světa. Druhý největší přístav Evropy láká na bohatou historii, netradiční architekturu, zelené parky, ale i špičková muzea a útulné kavárny. V tomto přímořském městě si každý najde to své. Navíc je krásné v každém ročním období.

Foto: Shutterstock

Hamburk je typické přímořské město. Očekávat zde můžete celou řadu zážitků – výlety na lodi, procházky po pláži či festivaly a divadlo v prostorách zahrad. A čím v Hamburku začít? Asi špetkou historie. Mezi nejznámější a nejnavštěvovanější hamburské památky patří neorenesanční radnice Rathaus, která byla sice během druhé světové války značně poničena, v prů-

běhu let se ale její zašlou tvář podařilo obnovit. Před radnicí je pěkné náměstí, které hostí nejrůznější festivaly i proslulé vánoční trhy.

Historické i moderní stavby

Další historickou památkou Hamburku je věž kostela sv. Michaela, na které jsou umístěny největší hodiny v Německu. Před kostelem naleznete pěknou vyhlídku, z níž se vám naskytne nádherný pohled na Labe a celé město.

Vyhlídku je dostupná i v noci a dostat se na ni můžete jak po schodech, tak výtahem. Dalším místem, které byste ve městě neměli minout, je středověké tržiště Historischer Weihnachtsmarkt, kde seženete vše od ovoce a zeleniny po ručně vyráběné suvenýry.

Láká vás spolu s historickými památkami moderní architektura? Zamířte do čtvrti Hafencity neboli Přístavní město, která se rozkládá v samotném srdci Hamburku nedaleko Labe.

Námořní muzeum Hamburk

Hlavní nádraží v Hamburku

Její dominantou je budova Labské filharmonie – obrovská koncertní hala, která měří 110 metrů a jejíž střecha je volně přístupná turistům, takže si z ní můžete prohlédnout celé město z ptačí perspektivy.

Muzea a zahrady

Za návštěvu stojí muzeum koření nebo kávy. Obě se nachází v okolí čtvrti Speicherstadt. Kousek odtud – v Hafencity – leží Námořní muzeum Hamburk s fénickými galériami, vikingskými a moderními loděmi. Nejznámějším muzeem je pravděpodobně galerie Hamburger Kunsthalle.

Díky velkému množství zahrad patří toto přístavní město mezi nejzelenější velkoměsta Evropy. Vydat se můžete třeba do známého parku Planten un Blomen, kde najdete překrásnou botanickou zahradu a největší japonskou zahradu v Evropě. Pokud se sem navíc vydáte v létě, můžete se přímo v prostorách zahrad zúčastnit některého z festivalů či divadelních představení. Překrásná je rovněž stará botanická zahrada. Najdete ji v blízkosti Damm-tordamm.

Dobrodružná plavba lodí

Když už budete v Hamburku, vyzkoušejte plavbu lodí a užijte si pohled na jedinečný přístav. Vydejte se třeba na plavbu ke Starému labskému tunelu – budov s velkou kopulovitou střechou,

kteřá skrývá čtyři velké výtahy. Ty vozí lidi i osobní auta do 24metrové hloubky. Půjčit si můžete šlapadla a projet na nich kanály kolem historické ulice Deichstraße nebo po jezerech Alster. S dětmi navštivte Miniatur Wunderland s největší miniželeznici na světě.

V tomto městě si odpočínáte rovněž na písčinych plážích. Pravděpodobně tou nejoblíbenější a nejnavštěvovanější je Elbe Beach, kterou pokrývá hrubý písek. Nabízí krásný výhled na Labe i nedaleký přístav. K dlouhým procházkám láká pláž Elbstrand Övelgönne. Vydejte se po ní po proudu řeky a uvidíte tradiční německá stavení i moderní budovy. Po dlouhé procházce si odpočínáte v některé z venkovních restaurací.

Skořicové pečivo ke kávě

V Hamburku vás okouzlí celá řada malebných kaváren. Mezi ty nejznámější patří Nord Coast, kterou si turisté oblíbili především díky výtečné kávě a výborným snídaním. Naservírují vám tady jak sladkou, tak slanou verzi. Vyhlášeným pekařstvím je Der Kiezbäcker, kde si pochutnáte na čerstvém pečivu a domácích sendvičích.

A co v Hamburku ještě ochutnat? Třeba Franzbrötchen, což je výborné skořicové pečivo, ideální ke kávě. V přístavu si můžete dát rybí sendviče nebo různé klobásky, například Currywurst. S pivem a výhledem na moře je to nezapomenutelný zážitek. □

Doprava po městě

Hamburk má dobře promyšlený koncept městské dopravy, která zahrnuje vlaky S-Bahn, metro U-Bahn, trajekty a autobusy. Na všechny prostředky platí stejné jízdenky. Nebo si můžete pořídit přímo Hamburg Card a cestovat po městě neomezeně. Karta současně nabízí exkluzivní slevy na 150 památek, muzeí a mnoho dalšího. Vyberte si kartu na 1–5 dní a prozkoumejte město podle svého uvážení.

Vlakem do Hamburku

Vlak je nejpohodlnější způsob, jak se do Hamburku dostat. Vlak EuroCity Berliner vyráží z Prahy hl. n. každé dvě hodiny. Cesta z Prahy do Hamburku s případným přestupem v Berlíně trvá asi sedm hodin. Z Pardubic budete v cíli zhruba za osm hodin, z Brna vyjde cesta na necelých deset hodin. Na cestování do Německa se hodí využít výhodnou Včasnou jízdenku Evropa, kterou pořídit v e-shopu, v aplikaci Můj vlak a u pokladních přepážek. Čím dříve ji zakoupíte, tím levněji můžete cestovat.

FOTO: MARTIN ŠPĚLDA, ARCHIVPARTNERSTVÍ, O.P.S., ARCHIVSČCR

Střední Čechy

STEZKY PODĚL ŘEK VE STŘEDNÍCH ČECHÁCH

Tipy na výlety pro cyklisty

Střední Čechy jsou plné rozmanitých turistických cílů. Tentokrát si na své přijdou milovníci cyklistiky a krásných výhledů: vyrážíme na kole podél našich řek. Díky husté železniční síti se k nim i s kolem snadno dostanete vlakem. V létě si samozřejmě přibalte plavky.

Labská stezka jako v Nizozemsku

Na Labské stezce si budete připadat skoro jako v Nizozemsku – v rovinatém terénu přibývá úseků asfaltové cyklostezky a přístavišť s rekreačními loděmi. Projedte se z Kolína až do Mělníka. Devadesátikilometrová trasa je sice delší, ovšem není náročná a rozhodně neprohloupíte, rozdělíte-li si ji do několika etap. Okolí toho má totiž mnoho co nabídnout! Navíc takřka kopíruje železnici, a tak není problém výlet kdykoli přerušit a vrátit se vlakem. Z Kolína si to namířte do lázeňských Poděbrad, následně po kterémkoli břehu řeky do Nymburka a pořád dál a dál po stopách královských měst.

Vltavská cyklistická cesta

Stezka podél Vltavy (EuroVelo 7) nabízí krásné svezení, spoustu výletních cílů v okolí, relax na přehradě i u sklenky vína. Vydáte-li se z Prahy na sever, čeká vás výlet až do Mělníka. Nejhezčí výhled na mělnický zámek s vinicí si užijete ve chvíli, kdy budete přejíždět plavební kanál po historickém secesním zdymadle v Hoříně. Cestou si rozhodně udělejte zastávku u krásných zámků Nelahozeves nebo Veltrusy. Pojedete-li z Prahy na jih, po cyklotrase vedené po silnicích dorazíte až ke Slapské přehradě. Dojet se dá i k další velké vodní nádrži – na Orlík.

Kolem Berounky

Klid, pohoda a krásné přírodní scenérie – taková je cyklostezka podél Berounky (EuroVelo 4). Rozjedte to z Prahy od soutoku Berounky s Vltavou. V Černošicích se pokochejte výhledem na vysoké kopce přírodního parku Hřebený na protějším břehu a pokračujte ke krásnému dobřichovickému zámku. Cyklotrasa je tu zároveň naučnou stezkou Po stopách českých králů a dovede vás až na Karlštejn. Ze Srbska do Berouna trasu komplikuje uzavírka kvůli padajícím kamenům, vezměte to raději po druhém břehu přes Tetín. Až přijedete do cílového Nižboru se zámek, keltským oppidem a pumptrackem, budete mít našlapáno 50 kilometrů.

Do Posázaví

Trampové a vodáci Sázavu často označují Zlatá řeka – to díky těžbě zlata kolem Jílového u Prahy, kudy budete projíždět, vydáte-li se po cyklostezce podél Sázavy z Davle do Zruče nad Sázavou. Trasa měří 110 kilometrů, ideální je rozdělit si ji do několika dní. Milovníci techniky ocení Vojenský technický muzeum Lešany nebo Svět Škodovek v Mrači. Klenotem města Sázava je místní klášter. Cestou pojedete kolem zřícenin hradů Zbořený Kostelec a Talmberk, kolem hradu Pirkštejn i známého Českého Šternberka přes Kácov s pivovarem až do Zruče nad Sázavou. Navštivte místní zámek i Vodácké muzeum.

FOTO: MARTIN ŠPĚLDA

FOTO: DAVID VAN ČÍŠIN

Člověče, vyprav se

na výlet se Skupinovou
víkendovou jízdenkou

Až pro pět osob jen za

899 Kč*
po celé ČR

* Maximálně 2 osoby mohou být starší 15 let. Platí v sobotu nebo v neděli nebo ve státní svátek. Do vlaku s povinnou rezervací místa stačí přikoupit místenku.

Proč zůstat v domečku?
www.cd.cz/skupinovavikendova

České dráhy
Národní dopravec

Velká Británie

Text a foto: Petr Štáhlavský

TISÍCE KILOMETRŮ VODNÍCH CEST V MIDLANDS jako lákavé místo pro dovolenou v Anglii

Anglii známe jako kolébku železnice. V ostrovní zemi však již dříve fungovala doprava, která umožnila získat stavebním inženýrům zkušenosti, jež při stavbě železné dráhy využili. Byla to doprava vodní. V 18. a 19. století zažila boom a během 20. století skoro zanikla. Tedy přesněji její průmyslový význam. Tisíce kilometrů vodních cest se změnilo ve vyhledávaný turistický cíl.

Vodní křižovatky na kanálech

Centrum města Rugby

Nejhustější, dosud funkční síť vodních kanálů se nachází v Midlands, ve střední Anglii. Je to velmi různorodý region zahrnující velká a nezajímavá průmyslová centra, kouzelná historická místa i poklidnou zemědělskou krajinu. Právě do zdejšího regionu jsme zamířili s přáteli na plavbu „srdcem Anglie“ na typickém úzkém člunu Narrow Boat. Cesta začala letem z Prahy do Londýna a pak pokračovala vlakem z nádraží Euston do Rugby. Jméno je vám povědomé právem. Podle legendy vznikl stejnojmenný sport v roce 1823 právě zde. Oblast Rugby byla osídlena už v době železné a nedaleko se nachází i římské sídlo Tripontium. To jen ilustruje bohatou historii Midlands.

Plně vybavená loď

V současném Rugby nalezneme malé patrové řadové domky s předzahrádkami, které známe z mnoha britských filmů a seriálů. Centrum okolo 13 metrů vysoké hodinové věže, postavené roku 1887 k jubileu vlády královny Viktorie, tvoří většinou viktoriánské stavby. Nedaleko stojí i nejstarší budova města – kostel sv. Ondřeje, jehož základy pochází už z poloviny 12. století.

Z města jsme zamířili do jedné z mnoha marin na Oxfordském kanálu, kde na nás čekala zelená, skoro 22 metrů dlouhá, ale velmi úzká loď. Na její palubě se nacházelo všechno, co člověk pro strávení příjemné dovolené potřebuje: dvě koupelny, kuchyňka

Místy jsme pluli po náspech a jinde zase v hlubokých zářezech. Mistrovským dílem jsou pak akvadukty a především tunely.

s plynovým sporákem, mikrovlnná trouba a chladnička s mrazákem, rádio, a dokonce malá televize a samozřejmě šestice lůžek. Jen prostoru bylo skutečně málo. Na šířku má loď uvnitř totiž méně než dva metry.

Na začátku plavby nám počasí nepřálo. Bylo chladno, deštivo a pro „kapitána“, který stojí na zadní otevřené palubě u otočného kormidla a páky ovládající otáčky motoru, to nebylo zrovna dvakrát příjemné. Hodila se nepromokavá bunda s kapucí a teplá mikina. Ovšem ani zbylá část posádky nebyla deště ušetřena.

Hned za marinou se nachází několik zdymadel, jež si musí každá posádka ovládat sama. Podle směru cesty je třeba nastavit správnou úroveň hladiny, pak otevřít vrata, za loď je zavřít a znovu vodu buď do komory napustit, nebo z ní vypustit. Vše funguje ekologicky a na přírodním principu. Vrata otevírá lidská síla a voda se napouští a vypouští přirozeným spádem přes výpusti ovládané kovovou klikou. U menších zdymadel, která nás čekala na začátku, je to jen malá rozsvička, u těch velkých

Série zdymadel na Grand Union Canal

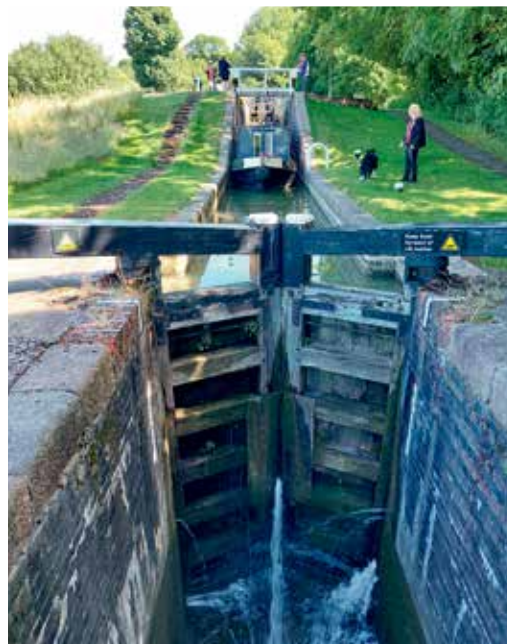
nebo u „zdymadlových schodišť“ se člověk docela zapotí. Největší vrata, jež nás na cestě čekala, váží více než 3,5 tuny.

Náročnější inženýrská díla

Vesničku Braunston na malém návrší s dominantou kamenné kostelní věže jsme objeli po vrstevnici velkým obloukem a potkali jsme první odbočku, u níž naše vodní cesta mění jméno na Grand Union Canal. Následovala série šesti nevelkých, pár set metrů vzdálených zdymadel a za krátkou chvíli jsme přijeli k další velké atrakci anglických vodních cest – k nefalšovanému „dvoukoljné-

Narrow Boat

Úzký člun neboli Narrow Boat je charakteristické plavidlo pro anglické vodní cesty. Jeho rozměry jsou omezeny parametry zdymadel s šířkou 7 stop (2,13 metru) a délkou 75 stop (necelých 23 metrů). Většina lodí má proto šířku 2,08 metru a různé délky, nejčastěji však 21,95 metru. Charakteristické je ploché dno a malý ponor. Původně šlo o dřevěné čluny tažené koňmi po stezkách vybudovaných kolem řek a kanálů. Nástup parního stroje v 19. století a později diesellové motory zvířecí sílu nahradily. Čluny jsou pověstné svou bohatou malovanou výzdobou s motivy květin, hradů a zámků. V současnosti je ve Velké Británii registrovaných skoro 35 000 plavidel, ne všechny jsou však Narrow Boat. Čluny se v současnosti používají k rekreaci, ale zhruba 8 500 je jich registrovaných jako trvalé bydliště.

Posádka si otevírá vrata vlastní silou

mu" tunelu. Tam, kde si stavitelé kanálů nevystačili s trasováním po vrstevnici nebo překonáním výškového rozdílu zdymadly, přišla na řadu náročnější inženýrská díla.

Místy jsme pluli po náspech a jinde zase v hlubokých zářezích. Mistrovským dílem jsou pak akvadukty a především tunely. Ten u Braunstonu je široký a mohou se v něm potkávat protisměrně plující čluny. Vzdálenost mezi nimi a stěnami představuje jen pár centimetrů. A délka? Žádný drobeček to není. Pod zemí jsme urazili 2 042 yardů, tedy slušných 1 867 metrů. Při maximální rychlosti na zdejších kanálech 4 míle

za hodinu, tedy 6,4 kilometru za hodinu, reálně však o dost méně, je to pár desítek minut plavby skoro potmě.

Po pár mílích jsme na další křižovatce u Norton Junction prudce zatočili o 90 stupňů a chystali se na první nocleh. Loď je v takovém případě potřeba pořádně upevnit. Zakotvit se dá skoro všude, kde jsou kolmé stěny kanálu. Tam je obvykle i dostatečná hloubka a dá se snadno vystoupit na břeh. Ovšem když je stav vody nízký, můžete uvíznout na mělčině. Dostat z ní loď znamená mnohdy sérii náročných manévřů, zkušené otáčení kormidlem a správnou volbu otáček motoru i jejich směru.

Kolem zdymadel se nachází domy bývalých správců

Jenže bez zkušenosti se nikdo nestane mistrem, a tak jsme si podobné manévry na několika místech také užili. Třeba tam, kde jsme se na úzkém kanálu nebo řece míjeli s protijedoucí lodí. Nezřídka je velký kus zarostlý rákosím a zúžení jen pro jednu loď je také pod mosty. Na rušných místech je proto třeba dávat pozor, být ohleduplný k ostatním a včas manévrovat, aby se lodě vyhnuly.

Vodní schody

Skoro všude kolem kanálů vedou stezky. Dříve sloužily pro zvířata, která lodě tahala. Dnes je využívají turisté a cyklisté. Koho poklidná plavba přestane bavit, může vyskočit na břeh a naplnit svou plánovanou dávku kroků. U mostů, kde jsou kanály zúžené jen pro jednu loď, se dá naskočit do plujícího člunu nebo z něj vyskočit i za jízdy.

Hned zkraje dalšího dne nás čekala první série zdymadel. Watford Locks je řada několika navzájem propojených zdymadel. Pluje se z jedné plavební komory do další. Jsou to doslova vodní schody. Poprvé jsme se tu setkali s tzv. lock-keepers, většinou dobrovolníky, kteří na podobných místech s obsluhou zdymadel pomáhají. Jedná

Skoro všude kolem kanálů vedou stezky. Dříve sloužily pro zvířata, která lodě tahala. Dnes je využívají turisté a cyklisté.

se převážně o důchodce (i ženy), kteří si tak krátí volné dny.

I na nejvýše položeném kanálu naší cesty jsme projeli další dva tunely. U Cricku měří 1 397 metrů a u vesnice Husbands Bosworth „jen“ 1 066 metrů. Další technická lahůdka nás čekala o den později jen o pár mil dál. Jmenuje se Foxton Locks Staircase, což lze přeložit jako zdymadlové schodiště a ten význam je přesný. V jedné řadě je zdymadel dokonce tolik, že jsou na půl cesty rozdělená jakousi „výhybnou“ neboli nádrží, ve které se mohou minout protijedoucí lodě. Dříve tu sloužil šikmý lodní výtah. Zbytky jsou stále patrné v krajině a v bývalých objektech strojovny je malé muzeum. Jenže parní pohon byl mnohem nákladnější, a tak byl výtah po pár desítkách let provozu odstaven a nahrazen jednoduchými zdymadly.

Poklidná romantická zákoutí

U Foxton Locks se nachází mnoho kouzelných budov. Podél kanálů a v místech zdymadel stojí staré domky správců nebo hospody, často z červených neomítnutých cihel, jež jsou pro Anglii typické. A nesmí chybět záplava květin a u hospod malované vývěsní štíty. Vytváří se tak poklidná romantická zákoutí, výrazně odlišná od turisticky vyhledávaných center.

Přesto jsme na naší plavbě projeli několik měst. Největším z nich byl Leicester. Přistáli jsme na kanalizované řece Soar přímo v centru hned vedle hradní zahrady a bývalého normanského hradu. Na jeho místě se nachází starý kamenný kostelík a několik hrázděných domů. V okolí kdysi leželo římské město a později oblast kolonizovali dánští Vikingové. V moderním centru textilního průmyslu se zachovala řada historických objektů. Do katedrály jsme se nedostali, bohužel se zrovna opravovala, ale sousední historickou budovu s názvem Guildhall jsme neminuli. Dříve sloužila jako radnice či jako policejní stanice a vězení.

U města Long Eaton se řeka Soar vlévá do Trentu a naše plavba se stočila k západu proti proudu řeky. Stojí zde

nejnápadnější obraz průmyslového významu regionu – obří chladicí věže a komíny tepelné elektrárny. Opravdu velký kontrast oproti poklidné zemědělské krajině. V těchto místech si lze udělat zastávku a dojet do nedalekého historického Nottinghamu. To jméno jistě dobře znáte z legendy o zbojníkovi Robinu Hoodovi.

Plavbu po Trentu vystřídal klidnější Trent and Mersey Canal, na kterém jsme přenocovali ve městě Burton. Toto místo by neměl vynechat žádný milovník piva. V době vrcholné slávy se tu vařilo ve více než 30 pivovarech a zdejší produkce představovala čtvrtinu výroby celé Velké Británie. Pozdější fúze podniků způsobily,

že zde v roce 1980 zbyly pouze tři velké podniky: Bass, Ind Coope a Marston's. Obří sila a pivovarnické haly jsou i nyní hlavní dominantou města.

Zapomenutý kus světa

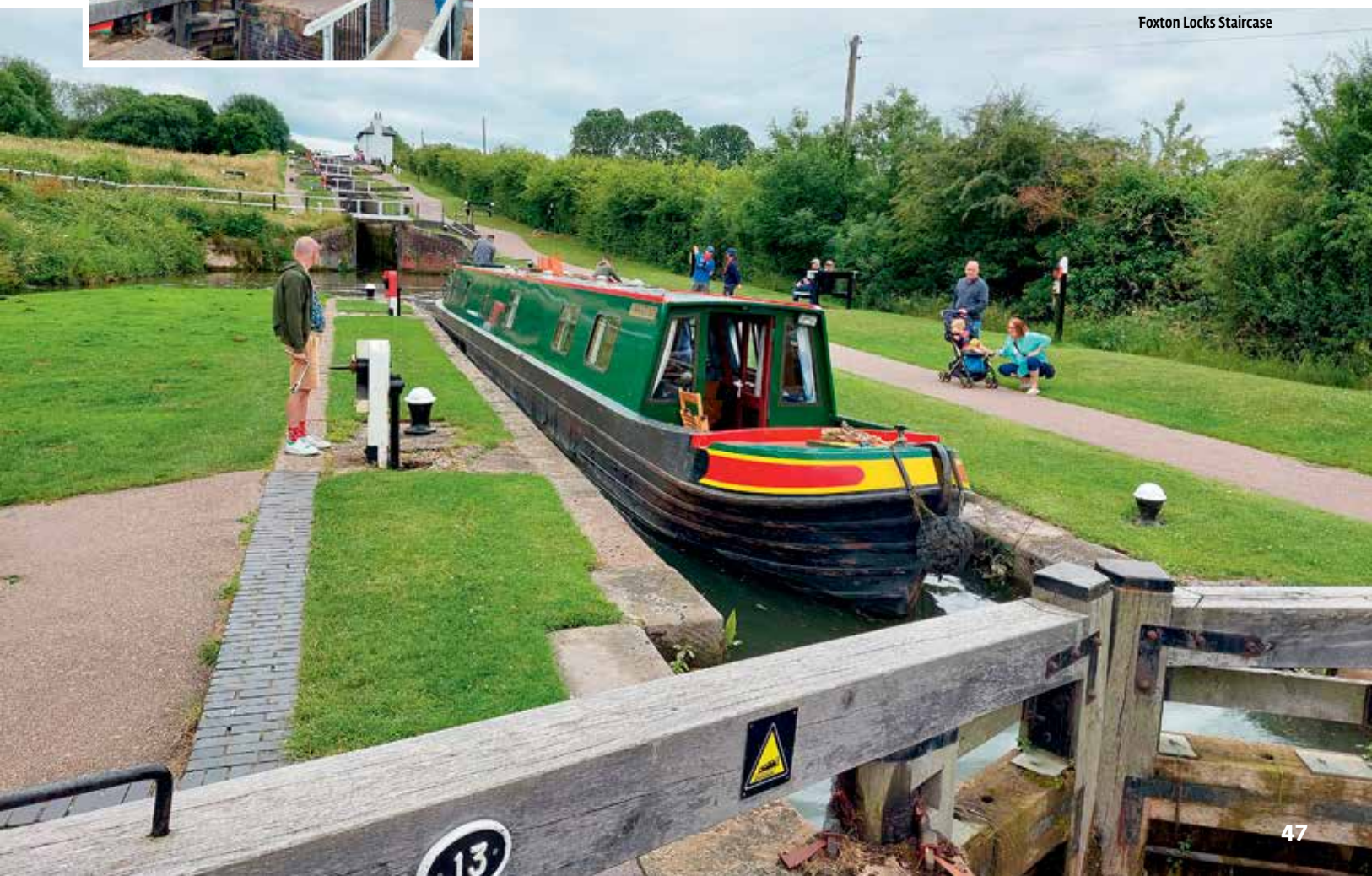
Další romantické místo na naší plavbě představuje odbočka na Coventry Canal, což pro nás znamenalo několik zdymadel, krásné staré domy s množstvím květin a malovanými vývěsními štíty a prudká odbočka vlevo na jih. Podle počtu zaparkovaných lodí a turistů okolo jde o vyhledávané místo pro trávení volného času. Zato samotný Coventry Canal zpočátku připomíná zapomenutý kus světa. Kolem je mírně zvlněná zemědělská krajina a stejně jako po většinu cesty nás i tady doprovází velké množství vodních ptáků. Po celou dobu potkáváme labuť, kachny, divoké husy, bernešky, kormorány a nejrůznější ptactvo, jehož jména ani neznáme.

Až po mnoha mílích klidné plavby jsme narazili na města Tamworth a Neaton. V těchto místech lze odbočit

Velká Británie a lodní doprava

Řeky využívali k dopravě při své expanzi na Britské ostrovy už Římané. Ve velkém začala stavba kanálů ve středověku a hlavně pak v období průmyslové revoluce. Před nástupem železnice zajistili rychlou a levnou dopravu surovin a zboží a významně ovlivnili industrializaci Velké Británie. Postupně vyrostla síť kanálů o délce tisíců mil se stovkami zdymadel, ale také s akvadukty nebo tunely. Železnice a motorizace ve 20. století postupně význam kanálů pro nákladní dopravu odsunuly. Některé byly dokonce zasypány a komerční nákladní dopravu začala nahrazovat turistika. Poslední komerční přeprava zboží úzkými čluny se uskutečnila v roce 1970. V současné době existuje po celém Spojeném království asi 7 600 kilometrů splavných kanálů a řek.

Foxton Locks Staircase

Legendární město Coventry

na slepý kanál do Coventry, legendárního centra automobilového průmyslu. My jsme tam ale vyrazili autobusem, což je o poznání rychlejší.

Coventry bylo jedno z nejbohatších měst Anglie, a když zde roku 1898 vyrobili první automobil značky Daimler, stalo se centrem automobilismu. Značný průmyslový význam neunikl pozornosti hitlerovské Luftwaffe, která ho za druhé světové války skoro srovnala se zemí. Tragédii připomínají trosky neobnovené gotické katedrály. Milovníky dopravy bude nejvíce

Podél kanálů a v místech zdymadel stojí staré domky správců nebo hospody, často z červených neomítnutých cihel, jež jsou pro Anglii typické.

ze všeho lákat zdejší dopravní muzeum s velkou sbírkou dnes už skoro zapomenutých značek automobilů.

Legenda o lady Godivě

S Coventry se pojí také jedna z nejznámějších anglických legend o lady Godivě. Pověst říká, že spanilá manželka zdejšího hraběte Leofrice z Mercie požádala svého muže, aby zmírnil chudobu a utrpení poddaných a zrušil daně. On to přislíbil, pokud projede městem nahá. Nevěřil, že to žena v jejím postavení udělá. Ona však obyvatelům města nařídila zavřít v určený den okeni-

ce, a městem tak projela svlečená, aniž by ji kdokoli spatřil. Tedy až na „všetečného Toma“, který rozkaz neuposlechl. Za trest však oslepl dříve, než mohl svou paní zahlédnout. Hrabě pak slovo splnil a daně podle legendy zrušil.

U odbočky do Coventry je jedno unikátní místo, které prověří každého „kapitána“. Kanály se zde setkávají souběžně, proto je třeba téměř na místě udělat otočku o 180 stupňů. Kdo dobře neodhadne rychlost a okamžik otáčení kormidla, má smůlu a manévry pro něj může znamenat dlouhé zdržení a šibovávání lodí sem a tam. Nám se podařilo udělat otáčku prakticky hned, což jsme ohodnotili jako slušný výkon.

Kormidelnická zkouška se chýlí ke zdárnému konci. Od předměstí Coventry už to není do cíle v naší marině u Rugby příliš daleko a na kanálu nás nečekala žádná překvapení. Jen pár posledních zdymadel, mostů a krátký tunel před Rugby. Týdenní plavba a pokojná dovolená dopluly do přístavu. □

MIA A JA

ve filmu

Sledujte zde

SLEDUJTE
ONLINE

Sleduj na
Apple TV

O2 Videotéka

STARMAX

ŽÍZNIVÉ LÉTO S MINOU a vylepšenými těstovinami

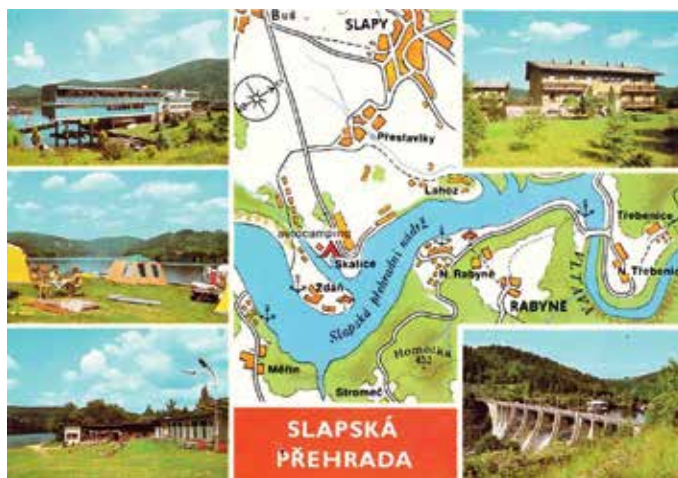
Začátkem srpna opět vystoupali mládežníci na Rysy a v novinách vyšly instrukce, jak vyvěšovat vlajky u příležitosti výročí Slovenského národního povstání. Jen v Praze hlásili už tucet utonulých, zejména na Vltavě a na Šeberáku. A profesionální vdova Gusta Fučíková oslavila osmdesátiny, za což se dočkala nejen Řádu Klementa Gottwalda, ale z Moskvy jí přišel také Řád rudého praporu práce.

Text: Michal Petrov
Foto: archiv autora

» Horké žně

Žně i závlahy naplno. Tak zněl titulěk Rudého práva z kraje srpna 1983, a výmluvně tak popsal okolnosti, za kterých vrcholila nejsledovanější mediální událost sezony. Boj o zrno se odehrával za velmi suchého počasí, čemuž tleskali kombajnéri, ale starost to dělalo krmivářům, neboť pastviny byly vyprahlé. A vedrem na Třebíčsku poměry v šebkovickém JZD dvě tisícovky kuřat. Krátký vpád studené fronty rovněž moc nepomohl. Spolu s ní totiž přišly vichřice a kroupy. Větrné smršť strhly na Lounsku chmelové vzpěry, opravy vázly, protože je komplikovalo bahno. Nakonec ale česačům neplánované volno přece jen skončilo, i zelené zlato se povedlo sklídit, a splnit tak plán.

» Povltaví bez vody

Podle meteorologických statistik za předchozí měsíc se červenec 1983 mohl chlubit překonáním mnoha dosavadních teplotních rekordů – na kontě měl dvě třetiny tropických dní. Na cestovním ruchu se to ale projevilo i negativně. Například poloprázdný kemp na Ždání u Slapské přehrady musel odmítat klienty, protože prameny, které ho zásobovaly vodou, v důsledku sucha skomíraly. Oblíbený cíl turistů čekal na vodovod, ale dočkat se měl až ve čtyřiaosmdesátém.

...A DOMA TAKÉ SVÍTÍ!

Je chvilka a začne zářivě osmdesáté léto

» Pyrotechnici zasahují

Mnohem rušněji měli rekreanti na břehu nádrže u Vranova nad Dyjí. Potápěč Svazarmu tam objevil námořní minu o metrovém průměru. Na místo dorazila zalarmovaná kriminálka s vojenskými pyrotechniky. Potápěčům se podařilo minu vyzvednout za situace, kdy ještě nebylo stoprocentně jisté, zda může explodovat. Teprve síla výbuchu při její řízené likvidaci v zátoce, kde nehrozilo poškození přehrady, prozradila, že mina byla slepá.

■ MINA O PRŮMĚRU JEDNOHO METRU pocházející z druhé světové války byla nalezena v pětikv. v přehradní nádrži Vranov nad Dyjí. Pomocí plováku byla vyzvednuta a písečného dna deset metrů pod hladinou a odložena na bezpečné místo, kde ji pyrotechnici odpatili.

Ervěnický koridor dosypán

KOMOŘANY 4. srpna (CTK) — Na Mostecku skomali bavili podlého Dole V. I. Lze se v komořanských výhledech vyhledat komořanský, jedním z nich je i ten, který se vztahuje k Ervěnickému koridoru. Je to železniční přepravní výhled, který slouží k přepravě uhlí z dolu v Ervěnicích k železničnímu nádraží v Komoránách. Vzdálenost mezi Ervěnicemi a Komoránami je 100 metrů. Vede přes výhled železniční přepravní pás, který má 60. úroveň a je 600 metrů dlouhý. Vede přes výhled železniční přepravní pás, který má 60. úroveň a je 600 metrů dlouhý. Vede přes výhled železniční přepravní pás, který má 60. úroveň a je 600 metrů dlouhý.

»» Nad mrtvým městem

Konečně se podařilo dosypat tzv. Ervěnický koridor, mohutný násep pojmenovaný po obci, která musela už v 60. letech ustoupit těžbě uhlí na severu Čech. Šlo vlastně o názvosvý paradox, protože jméno Ervěnice bylo původně odvozeno od výrazu pro příkop. Po více než desetikilometrovém náspu od Jirkova po Komořany u Mostu měla později vést silniční a železniční trasa, jejímž cílem bylo zkrátit cestu mezi Mostem a Chomutovem o třetinu. Kvůli projektu muselo být přemístěno přes 500 milionů kubíků zeminy (některé prameny uvádí až dvojnásobek) a zregulovala se řeka Bílina, která byla částečně svedena do potrubí dlouhého tři kilometry. Stavba byla plně dokončena v roce 1985.

»» Boj o Moskvu v Mostě

Původní Most, kdysi jedno z nejkrásnějších středisek Krušnohoří, byl už dávno zmrzačený těžbou uhlí. Poslední budovu tu sice odstřelili až v roce 1987, ale ke smrti odsouzené bývalé královské město mohlo už o čtyři roky dříve posloužit potřebnými kulisami pro válečné scény epopoje sovětského režiséra Jurije Ozerova Boj o Moskvu. Natáčelo se i v pražských ateliérech na Barrandově a v Hostivaři a na snímku spolupracovali též českoslovenští filmaři. Čtyřdílné drama mělo premiéru v roce 1985.

»» Když Ideál, tak Forte

Snahu o inovace v potravinářství dobře ilustruje označení pro těstoviny, které se na začátku 80. let najednou začaly na trhu prodávat pod značkou Ideál. Od těch dosavadních obyčejných se lišily obohacením o vitaminy B1 a B2 a vyšším obsahem vajec. Mlýnský a pekárenský průmysl pak přišel s dalším zdokonalením: na trhu se objevily těstoviny Ideál Forte. Ty obsahovaly nejen pšeničnou, ale i kukuřičnou mouku, což už na první pohled prospělo jejich barvě, ale díky složení byly vhodnější také pro celiaky.

»» Odchod mistra kamene a bronzu

České umění se rozloučilo s jedním ze svých největších sochařů 20. století – zemřel Břetislav Benda, žák Josefa Václava Myslbeka a Jana Štursy. I když by si režim byl rád Bendovo dílo přivlastnil – a odpovídalo tomu jak udělení titulu národní umělec, Řádu práce a Řádu republiky, tak znění textů po umělcově definitivním odchodu –, byla tato snaha lichá. Benda byl díky svému realistickému stylu, nejčastěji zaměřenému na figurální tvorbu, respektovaným umělcem předválečného i poválečného Československa.

KULTURA

ZA NÁRODNÍM UMĚLCEM BŘETISLAVEM BENDOU Odešel velký sochař

Zemřel národní umělec Břetislav Benda, mistři Řádu práce a Řádu republiky. Narozen sochařem i grafem socialistické výtvarné kultury odjel velký umělec, jehož díla byla vztahem vztahem socialistického humanismu máti společnosti a jejího umění.

B Zdroj reprodukci: Digitální archiv časopisů Ústavu pro českou literaturu AV ČR

Text: Martin Karlík

Foto: Jakub Bouček

ŽELEZNIČNÍ TUNEL Z ČECH AŽ NA JADRAN zůstal pohádkou na papíře

Kdyby se realizoval nápad právníka Karla Žlábkova, možná bychom právě dnes v novinách četli o slavnostním otevření tunelu pod celým Rakouskem. Ten by nám zkrátil cestu k moři na nějaké tři hodiny. A reportéři by nemohli opomenout, že se jím dostaneme na umělý ostrov, který je pod českou správou. Zní to možná jako sci-fi, ale takový projekt na skoro 400 kilometrů dlouhý tunel na Jadran opravdu existoval.

První nápad, jak přiblížit vnitrozemské Československo moři, měl už prezident Masaryk. Chtěl vytvořit 200 kilometrů dlouhý a 80 kilometrů široký koridor mezi Maďarskem a Rakouskem. Tím bychom získali možnost dostat se rovnou na hranice přátelské země, konkrétně Jugoslávie, která už přístup k moři měla. Návrh Masaryk přednesl v roce 1919 na konferenci v Paříži, jenže ho odmítli.

Vlak pod Rakouskem

O myšlence se nicméně psalo v tisku, a tak se mohla dostat k tehdy devatenáctiletému studentovi Karlu Žlábkovi. Nápad v něm roky zrál a nakonec přerostl v návrh na vytvoření tunelu pod Rakouskem, který by spojil Československo s jugoslávským pobřežím nebo rovnou umělým ostrovem v moři. Cesta z Českých Budějovic k moři měla rychlovlaku dle Žlábkova návrhu trvat asi 2,5 hodiny.

Vlaky by tunelem dlouhým 70 kilometrů dojezdy do rakouského Lince. „Tam by bylo seřadovací nádraží s napojením na Německo. A pak by se pokračovalo tunelem nějakých 350 kilometrů do Terstu,“ popisuje projekt publicista Jan Tůma. Autor návrhu Karel Žlábek nebyl technik ani stavař, nýbrž vystudovaný právník a působil jako profesor

na Vysoké škole obchodní. „Žlábek měl obchodního ducha, věděl, že se dá něco užitečného udělat pro lidi a vydělat na tom,“ přibližuje jeho osobnost Tůma.

Kus Československa v moři

Žlábek začal o tunelu mluvit a seznamovat s ním své okolí už ve 40. letech. Jistá obsese tímto nápadem se stupňovala a v 60. letech se mu po několika odmítnutích podařilo o potřebě zabývat se touto myšlenkou přesvědčit vlivné lidi. Jeho dvoustránkový elaborát byl přijat jako zlepšovací návrh, a tak se projektu musel někdo chopit. Volba padla na Státní ústav dopravního projektování (SUDOP) a Pragoprojekt. Právě druhá zmíněná instituce spočítala, že stavba by vyšla na 300 miliard tehdejších korun a trvala by 30 let. Aby se na plán nezapomnělo, stal se Karel Žlábek o náležitou propagaci. Do novin a časopisů psal články o tom, jaké výhody tunel přinese.

Vybudovat dvoukolejný 370 kilometrů dlouhý tunel by znamenalo vytěžit velké množství zeminy. Karel Žlábek měl jasno, kam se stamiliony kubíků zeminy vyvezou. „To se mělo vozit a sypat do moře, takže by vznikl umělý ostrov,“ říká Jan Tůma. Trať z Českých Budějovic měla končit právě na tomto ostrově,

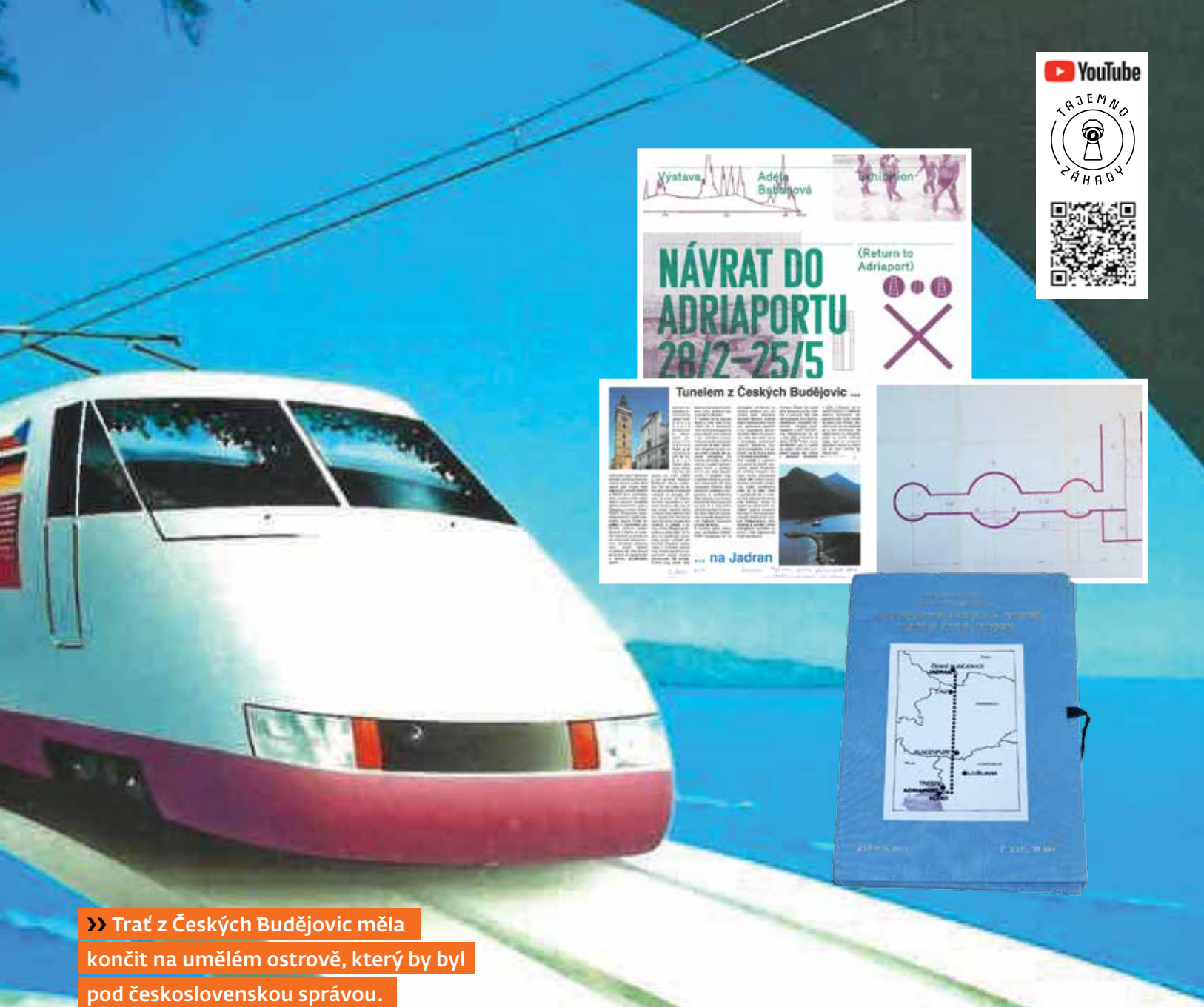
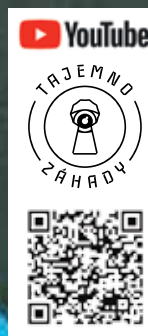

Karel Žlábek v roce 1982

který by byl pod československou správou. Jednalo by se o naše území, takže bychom dnes místo do Chorvatska jezdili na český ostrov, místo eury platili korunami a nemuseli řešit žádné komplikace spojené s pobytem v zahraničí.

Tunel pro přepravu zboží

Na toto území bychom se však museli dostat přes Rakousko. Stavbu by tedy musel náš jižní soused povolit. A představuje, že v době studené války nechá Rakousko pod celým svým územím vykopat Československu tunel, byla dost naivní. Nelíbilo se to ani vedení Sovětského svazu. Žlábek si ovšem šel za svým, a to až do své smrti v roce 1984. Mnoha

» Trať z Českých Budějovic měla končit na umělém ostrově, který by byl pod československou správou.

lidem, hlavně politikům, se nejspíše ulevilo, když se dokumentace k projektu nazvanému Tunel ČSSR – Jadran mohla definitivně založit do skříně.

Součástí studie, kterou SUDOP a Pragoprojekt vypracovaly, byla též ekonomická stránka věci. Potřebné finance se podle Žlábků měly vydělat přepravou zboží z Československa do světa a obráceně a také vozbou nákladů z Německa a Rakouska do Itálie. Stavbu měly platit evropské a arabské země, které by trať využívaly pro dovoz a vývoz svého zboží. Tunel měl mít dvě koleje a každých 20–30 kilometrů by byla výhybna, aby třeba v případě nehody nebo nějaké poruchy mohl vlak přejet na druhou kolej. Vlaky by ven z podzemí

vyjížděly poblíž slovinského města Koper. Rychlík z Českých Budějovic by pak pokračoval až na zmíněný umělý ostrov.

Letos mohla být premiéra

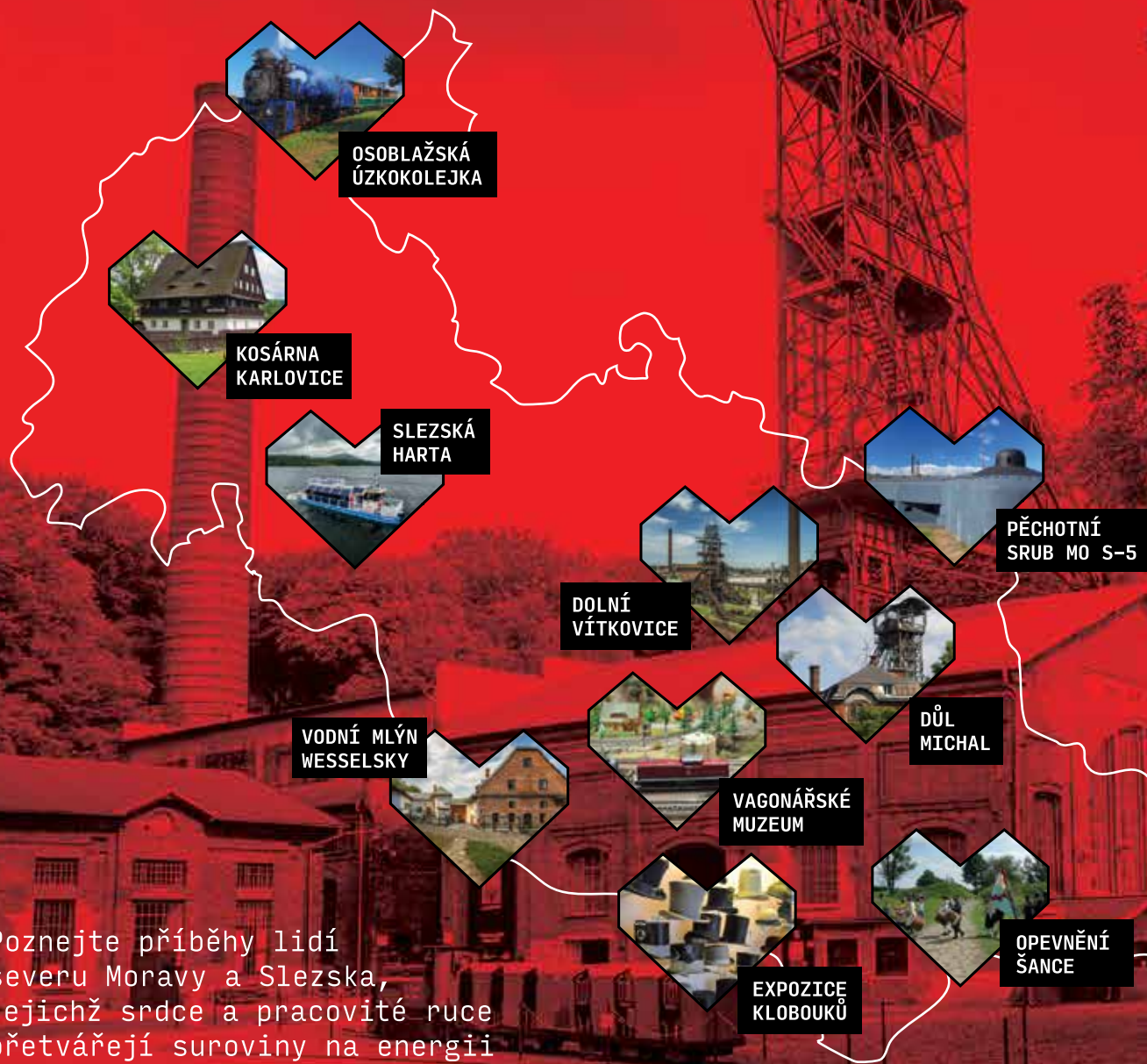
Na světě jsou jistě země, které by takový megalomanský projekt byly schopné zrealizovat a zaplatit. Socialistické Československo k nim nicméně rozhodně nepatřilo. Kdyby ano a kdyby se začalo podle plánu stavět začátkem 90. let, měla se teď stavba chýlit ke konci. V této alternativní realitě bychom letos jeli poprvé na dovolenou k moři právě otevřeným tunelem a rychlíkem České Budějovice – Ostrov na Jadranu, kde by nás hned po vyskočení z vlaku na nástupišti uvítal příjemný mořský vánek. □

Happy end k minulému článku

V červencovém ČD pro vás jsme v této rubrice psali o nedokončeném památníku u Křepic na počest osvobození Bratislavy a Brna na konci druhé světové války. Na základě upozornění čtenářů upřesňujeme, že letos se podařilo místo zkulturnovat. Již v roce 2021 nechali místní strhnout chátrající hrubou stavbu památníku a díky dotaci upravili okolí, zejména obnovili schodiště na rozhlednu v netypické kulovité konstrukci. Ta je sice nejatraktivnějším prvkem areálu, avšak podobu vesmírné lodě připomíná stále.

TECHNOTRASA

surová krása
severní Moravy a Slezska

Poznejte příběhy lidí
severu Moravy a Slezska,
jejichž srdce a pracovitě ruce
přetvářejí suroviny na energii
a ušlechtilou krásu.

TECHNOTRASA
surová krása

Moravskoslezský
kraj

www.technotrasa.cz

V obecné češtině se vyplatí výmluvnost, emoce a nadsázka

Říká se, že každý mluví přinejmenším dvěma jazyky – i když jsou to přesněji řečeno různé varianty stejného jazyka. Tou první je pro většinu obyvatel Česka obecná čeština, kterou jednoduše pochyťme od rodičů. Teprve ve škole se začínáme učit češtinu spisovnou, používanou ve formálním prostředí.

Obecná čeština nehledí na pravidla ani na korektnost, a tak vzniká pestrá směsice, ze které si vybereme to nejzajímavější. Kde je spisovná čeština neutrální, tam se v běžné mluvě nebojíme sáhnout k silnějšímu slovu. Nemusí jít nutně o vulgarismy, ale v kamarádkém hovoru častěji volíme citově zabarvené výrazy. Můžeme sice říct například konec diskuze, ale když zvoláme basta fidli, je to přece jen výmluvnější. Navíc je to světové, protože kombinujeme hned dva cizí jazyky, a to italsčinu a němčinu. Italské basta značí dost nebo konec, zatímco fidli vychází z německého fiedeln, v překladu vzrat na housle. Hlubší význam pro fidli v této frázi ale nehledejme. Je to zkrátka hra se slovy.

Lidi jako popadaného jehličí

Při vyprávění historek si zase rádi trochu zapřeháníme, a tak se to v obecné češtině hemží barvitými přirovnáními a výrazy používanými s nadsázkou. Když třeba řekneme, že někde byly mrtě lidi, je to metafora a nadsázka v jednom. V lesnickém žargonu označuje termín mrt souvislou pokrývku tlejícího listí a jehličí na lesní půdě. Ve spojení mrtě lidí si tak můžeme metaforicky představit tolik lidí, kolik je na zemi v lese drobných částíček opadaných ze stromů. Sice zveličujeme, ale každý ví, co se tím míní.

Když jsou někde mrtě lidi, možná chvíli lavírujete, pak si to ale nechcete lajsnout, a tak se zdekujete. Co že to povídám? Tím jen názorně ukazují, že v obecné češtině máme na výběr i ze spousty sloves, která naši řeči dají

šťávu. Sloveso lavírovat má význam váhat mezi dvěma protichůdnými možnostmi a odvozuje se z německého protějšku lavieren. V původním slova smyslu jde o výraz z plavební terminologie, kde lavírování označuje manévrování lodí tak, aby se plavidlo nestácelo, ale drželo uprostřed vodní cesty.

Mluvit ano, ale raději nepsat

Druhým zmíněným slovesem bylo lajsnout si, což možná ani nepoznáváte, když to vidíte napsané. To je ostatně znakem obecné češtiny – běžně jí mluvíme, ovšem málokdy tak píšeme. Ať vás ale nenapínám, lajsnout si něco přeložíme jako dovolit si nebo troufnout si na něco. Také za tímto výrazem najdeme němčinu, ze které jsme si vypůjčili a počestili původní leisten, tedy česky vykonat.

Nakonec se dostáváme k poslednímu z trojice zmiňovaných sloves, které znělo zdekovat se. Tady význam netřeba dlouze vysvětlovat – zdekovat se jistě znáte jako nenápadně se vytrádit. Možná vás napadá, zda souvisí s dekou. Je to přesně tak. Předlohou pro deku i dekování bylo opět německé slovo, konkrétně decken, což znamená krýt. Kdo se zdekuje, ten pomyslně zmizí, jako bychom jej zakryli dekou. Teď už mě omluvte, jdu se zdekovat někam k vodě. □

Kulturní tipy a recenze

Jana Kábrta

V KINECH
OD
10. SRPNA

» Film měsíce

#ANNAISSMISSING

Osmidílná série s názvem #martyisdead patří k tomu nejlepšímu, co lze v současnosti na českých streamovacích platformách najít. S všudypřítomným tajemstvím odvyprávěný příběh otce, který se snaží očistit jméno svého syna, získal kromě kladných diváckých ohlasů i televizního Oscara – prestižní International Emmy Award za rok 2020.

Projekt #annaismissing, tentokrát v podobě celovečerního filmu, má podobný základ – napínavý příběh s překvapivým odhalením se věnuje i ožehavým tématům, jako je bezpečnost na internetu nebo cancel culture, tedy vytlačování

člověka ze sociálního prostředí. „Thriller #annaismissing sice volně navazuje na seriál #martyisdead, ale věnuje se zcela novému případu. Opět jde o příběh inspirovaný realitou. Film cílí na mladé diváky, ale stejně jako předchozí #martyisdead bude bavit i jejich rodiče,“ slibují producenti filmu Vratislav Šlajser a Jakub Košťál.

ČR, 108 MIN.

REŽIE – PAVEL SOUKUP

HRAJÍ – ALEXANDRA VOSTREJŽOVÁ,

VIKTORIE VÍTOVÁ, MAREK NĚMEC,

BARBORA BOČKOVÁ

» Divadlo

EGON SCHIELE – AUTOPORTRÉT

Zajímavou premiéru přichystalo na 5. srpna Otáčivé hlediště v zahradě českokrumlovského zámku. Insce-nační tým pod vedením choreografa Jana Kodeta láká na taneční představení inspirované detaily z obrazů či kreseb rakouského malíře Egona Schieleho, jako jsou dlouhé ruce, pronikavé oči, erotický výraz tváře, ale i ze slov jeho básní a dopisů. Režisérské duo SKUTR (Martin Kukučka a Lukáš Trpišovský) příběh vypráví prostřednictvím postavy muže hledícího na sebe do zrcadla, za nímž se postupně začíná naplňovat osud génia, který svým uměním i myšlenkami předběhl svou dobu.

INZERCE

» Film na doma

MIA A JÁ VE FILMU

Mia jede na léto k dědečkovi, kam si vzala i svou kouzelnou knihu. Její magický náramek a zároveň portál do knihy se jednoho dne rozzáří a Mia je povolána do Centopie, světa fantazie, elfů a jednorožců. Země je totiž v ohrožení – snaží se ji ovládnout zlovolný Toxor. Aby měla šanci Toxora porazit, musí Mia najít tři kouzelné kameny a také bouřkového jednorožce. Na své misi odhalí legendu dávného hrdiny Centopie a jedno obrovské rodinné tajemství. Film můžete sledovat online na iTunes, v O₂ Videotéce, na Starmaxu a dalších online platformách.

NĚMECKO, AUSTRÁLIE,

BELGIE, INDIE, 85 MIN.

REŽIE – ADAM GUNN,

MATTHIAS TEMMERMANS

» Výstava

SALVADOR DALÍ & VĀCLAV CHOCHOLA 100

Fotograf Václav Chochola proslul portréty umělců, sportovními snímky nebo dokumentováním Pražského povstání. O čtyřiaadvacet let později měl příležitost fotit španělského malíře Salvadora Dalího, ostatně díky tomu se mu občas přezdívalo první český paparazzi. Dvě umělecké ikony se znovu setkávají v Galerii Kladenského zámku, kde je v rámci nedožitých Chocholových 100 let k vidění prodejní výstava jeho snímků i čtyřicítka Dalího děl ze soukromé sbírky. Všechny jsou podepsané autorem a galerie k nim přidá certifikát pravosti.

GALERIE KLADENSKÉHO ZÁMKU

OTEVŘENO DO 3. ZÁŘÍ

100%

MATEMATIKA ZLOČINU: DALŠÍ ZÁŘEZ REŽISÉRA BEBJAKA

Po seriálech Případy 1. oddělení, Devadesátky nebo vánoční pohádce Krakonošovo tajemství přichází Peter Bebjak s minisérií Matematika zločinu. A opět jejím prostřednictvím dokazuje, jak šikovný je režisér.

Šikovný nejen v samotném vedení natáčení na place, ale také výběrem látky, scénáře či herců. To vše Matematika zločinu, která se o pátcích představuje na novácké platformě Voyo, propojuje. Její příběh se začal psát v roce 2008 – mladík Tomáš Toman měl u pražského klubu brutálně zabít jiného mladíka. Byl odsouzen na 12,5 roku do vězení, místo nástupu trestu ale uprchl do ciziny. Policie ho vypátrala na indonéském Bali a po dvou letech byl vydán do Česka. Tvrdil, že je nevinný, neboť druhého mladíka zabila kamenná socha, která se na něj zřítila. Za pravdu mu dávaly i některé posudky, soud se však opřel

o zprávu forenzního mechanika Jiřího Strause, jenž vinu potvrdil. Toman však i s přispěním novinářů dosáhl obnovy procesu, Strausův posudek rozmetal, jeho čin byl přehodnocen a Toman po šesti letech vězení propuštěn na svobodu.

Mimořádný příběh justičního omylu zmapovaly novinářky Magdalena Sodomková a Brit Jensen, scénář k trojdílné sérii napsal Tomáš Bombík. Bebjak podle něj vypráví věčně, avšak napínavě, přesně ví, na jakých místech dějově přitlačit nebo jen nechat herce na obraze. Ostatně, herecky je série vybavena geniálně – Lucie Štěpánková jako novinářka Sodomková, Jan Nedbal coby Toman a Zuzana Bydžovská, která hraje jeho matku.

>> hudba

h

YOU & I / RITA ORA

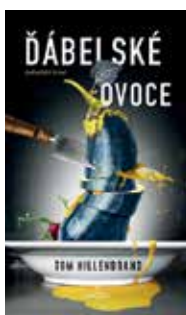
Jedna z výrazných postav současného tanečního popu Rita Ora, která do svých písní dokáže propašovat soul nebo R&B, deskami šetří. Před novinkou vydala jen debutovou Ora (2012) a po šesti letech Phoenix. Zpěvačka album avizovala několika singly – You Only Love Me či Praising You, pro který využila hit Fatboye Slima Praise You. Důvodem většího časového odstupu mezi jednotlivými deskami je zřejmě fakt, že se kráska, která v minulosti okupovala čela singlových hitparád, věnuje i televizním a filmovým projektům. Zahrála si třeba v trilogii Padesát odstínů.

>> Kniha

ĎÁBELSKÉ OVOCE TOM HILLENBRAND

Sklenka müllerky, kousek paštiky a hlavně žádný velký stres. Xavier Kieffer býval kuchařskou hvězdou, ale pak opustil svět haute cuisine a otevřel si v Dolním městě v Lucemburku malou restauraci, kde hostům předkládá místní speciality. Jenže když v jeho podniku zemře uznávaný pařížský gastro kritik, všechna pohoda je tatam.

A v momentě, kdy se k tomu přidá série záhadných požárů a zmizení učitele, začne šéfkuchař vyšetřovat na vlastní pěst... Tak otevírá novou sérii krimi příběhů německý spisovatel Tom Hillenbrand.

tv

>> TV tip

MINUTA VĚČNOSTI

Jednou z mála prázdninových televizních premiér je Minuta věčnosti režiséra Rudolfa Havlíka. Její děj se točí okolo špičkového kardiologa Petra (Jiří Langmajer) a jeho jednadvacetileté dcery Lucie (Martina Babišová). Ta má

vrozenou srdeční vadu a Petr se jí rozhodne operovat. Po zákroku se s ní vydá na výpravu na jeden ze severských ostrovů. Tady má dost času, aby k Lucii opět našel cestu. Když ale dívka uprostřed divočiny zkolabuje, není si jistý, zda neudělal chybu.

PRIMA / 20. SRPNA / 20:15

Co se děje

Dušek mudroval o rakovině

Bouří způsobil herec Jaroslav Dušek, který v rozhovoru s moderátorem Čestmírem Strakatým prohlásil, že jeho maminka

zemřela na rakovinu, „protože to byla její volba“, a že všichni, kteří svůj boj s touto chorobou prohráli, „umřeli na to, že nenáviděli život“, protože podle něj může každý krutou diagnózu silou vlastní vůle otočit.

Exprezidenta zradil Twitter

V Brazílii probíhá soud s exprezidentem Jairem Bolsonarem, hrozí mu až osmiletý zákaz činnosti, a to za zneužití pravomoci, když loni po prohraných volbách zpochybňoval důvěryhodnost volebního systému. „Důkazy proti němu jsou velmi silné. Bolsonaro se vyjadřoval v živém přenosu i na Twitteru,“ prohlásil politolog Rodrigo Prando.

Soutěž o voucher na snímek Mia a já ve filmu

Animovanou pohádku o záchraně kouzelného světa od režiséra Adama Gunna a Matthiase Temmermanse můžete zhlédnout na řadě online platforem. Na tři z vás čeká voucher na přehrání filmu na iTunes zdarma. Stačí správně odpovědět na otázku.

Jak se jmenuje kouzelná země, o jejíž záchranu bude Mia usilovat?

- A Země nezemě
- B Centopie
- C Říše divů

Odpověď zadejte do příslušného formuláře na www.cdprovas.cz do 23. srpna 2023.

POTETOVANÉ MIMINO OD HLAVY AŽ K PATĚ

Hustě potetované tělo dospělého zaujme, ale většinu lidí už asi nepřekvapí. Ale potetované půlroční mimino? To se sociálními sítěmi před dvěma lety pěkně zacloumalo.

Jakmile módní návrhářka Shameka Morris umístila v červnu 2021 fotky svého půlročního synka Treylina na Instagram, strhla tím lavinu. Jeho tělo totiž nechala skoro celé potetovat. Na sociálních sítích začaly kolovat i fotky, na kterých je proces tetování na tělo miminka zaznamenaný. Obrázky zažehly explozi odsuzujících komentářů. Ty neustaly ani později, když vyšlo najevo, že jde o dočasné tetování, které by chlapci mělo časem zmizet. „Dostávám hodně agresivních reakcí. Lidé říkají, že vychovávám syna jako gangstera nebo násilníka,“ přiznala návrhářka.

A třebaže tvrdí, že ji kritici nezajímají, protože se řídí životním stylem, který ji baví, užila si kvůli němu své už před porodem. „Když jsem byla v osmém měsíci, fotila jsem se s bratry v tetovacím salonu. Od té doby mě zesměšňovali na sociálních sítích. Všechny komentáře byly negativní, lidé říkali, že se moje dítě narodí s hromadou tetování. Bylo to šílené,“ svěčila se návrhářka. Kritici jí mimo jiné vyčítají, že přestože jde o tetování dočasné, může negativně ovlivňovat vývoj dítěte.

>>> To nej z Instagramu

Fotky z utajené svatby zveřejnil i zpěvák **Marek Ztracený**, a to přesně čtrnáct let od prvního setkání a čtyřicet dní od sňatku. „Díky, paní Ztracená, že nosíš mé jméno!“ napsal vzkaz své ženě Marcelce.

Herec a zpěvák **Milan**

Peroutka překvapil své fanoušky svatbou s mužem. „Nebudu chodit kolem horký kaše. Mám kluka. Je natolik skvělejší, že jsem se otevřel té možnosti mít kluka. Že jsem ho představil rodině a kamarádům. A přitvrzuju, že jsem se rozhodnul si ho v sobotu vzít a představit i vám!“ napsal k fotce.

Instagramem kolovala fotka se **záhadnými červenými světly** zachycená nad Tichým oceánem. Po smrti nejruznějších spekulací vyšlo najevo, že červená LED světla vysílají rybářské lodě, které na ně lákají makrely.

Text: Petr Horálek
Ilustrace: Digishock

TŘI BRATŘI

Bylo páteční odpoledne. Blížil se konec pracovní doby a letní slunce za oknem provokativně žhnulo do Bohemírových kancelářských oken. Okolní chodby podezřele ztichly, jen občasné vyzvánění nebo pípnutí mobilního telefonu prozrazovaly přítomnost dalších lidí na patře. Detektiv si už v duchu podrobně plánoval víkendový program, když vtom se bez varování ozvaly tři rány, jako když královské dělo vypálí při narození následníka trůnu. Bohemír ztuhl, než si uvědomil, že někdo jen zabušil na jeho dveře. „Dále,“ pronesl co možná nejvíce úřednickým hlasem a dovnitř se nahrnulí tři maníci.

Jejich obličej neustále měnily výraz, ale přesto z nich šlo vyčíst nespokojenost, netrpělivost a odhodlání. Bohemír se je v duchu snažil zaškatlukovat, ale v hlavě mu naskakovaly pouze pohádkové postavy: tři zkorumpovaní rádcové, tři kamarádi, kteří šli do světa zachránit princeznu, a Bystrozraký, což už byl čirý nesmysl. „Asi vážně blbnu ze sluníčka,“ pomyslel si detektiv.

„My jsme bráchové a potřebujeme pomoc,“ pronesl nejstarší ve žlutém tričku. „Poslali nás sem z ministerstva,“ doplnil ho prostřední v modrém tričku. „My jsme totiž z železničářské rodiny,“ navázal nejmladší – blondák v červené košili. „Táta dělal celý život na dráze, sbíral všechno, co souviselo s vláčky. Slíbil, že nám sbírku odkáže, abychom na něj měli památku, a teď zmizela,“ ozval se znovu nejstarší. „Nebo ji někdo ukrad, měly by se udělat domovní prohlídky,“ vyštěkl prostřední. „Ale taky je možné, že ji táta jen někam dobře schoval. Podezíráme se navzájem, chodíme pořád spolu, abychom se hlídali,“ dodal nejmladší.

„Možná bude nejlepší, když se posadíte a v klidu mi vše odvyprávíte,“ pronesl Bohemír a povzdychl si, když přes zeď uslyšel, jak jeho kolegové odchází domů. Tři bratři si vybrali místa co nejdál od sebe. Neustále se doplňovali, překřikovali a zatínali ruce v pěst. Navzdory nesouvislému toku slov Bohemír rychle pochopil, že zesnulý otec všech tří dědiců sbíral už od dětství předměty spojené

s drahou, nákladné stejně jako bezcenné: použité papírové jízdenky, vyřazené čepice výpravčích a průvodčích, knižní jízdní řády, dřevěné i kovové modely, vyhozené vybavení z vlaků či kanceláří, slavnostní výzdobu, diplomy a čestná uznání, řády, medaile, výstřihky z novin... Se vším ale dělal tajnosti, nikomu nic neukazoval a exponáty hned ukrýval do krabic.

„A teď mi každý stručně řekněte, proč tu sbírku vlastně hledáte, jak byste ji rozdělili a co s ní chcete udělat,“ vyzval bratry Bohemír. „Chci mít jen vzpomínku na tátu. Stačí mi libovolná třetina,“ prohlásil nejstarší. „No, já vlastně tu sbírku ani nepotřebuju. Asi bych svůj díl dal do muzea. Ale vadí mi, když někdo krade,“ ucedil prostřední. „Mám nárok přesně na třetinu, aby to bylo spravedlivé. Můžeme si to rozdělit třeba podle barvy oblečení, já chci červenou,“ odpověděl nejmladší.

? Který z bratrů železniční sbírku viděl a schoval? Podle čeho Bohemír určil pachatele?

Řešení:

Vlčetm sálajícím sluncu to Bohemírovi moc nemyslelo, přesto ho zarazilo, že si nejmladší bratr chce sbírku dělit podle barev. To naznačovalo, že exponáty viděl (dopředu a vz, které z nich jsou nejcenějši. Při domovních prohlídkách se to povrdilo. Benjaminěk maně tvrdil, že si u něj věci – bez jeho vědomí – otec schoval. Červenou barvu měli hlavně modelové vláčky s celkovou hodnotou přes 200 000 Kč. Také se ukázalo, že nejmladší bratr se už děší dobu živi ostudným a nelegálním způsobem, sourozenci mu ovšem fádne napravili hlavu i další orgány.

Sladkosti s ovocem

Vláčné, šťavnaté, svěží a provoněné sluncem – takové jsou lehké letní koláče z plechu. Vyzkoušejte ty nejlepší! Natrhejte si do nich ovoce přímo na zahrádce nebo v lese.

Koláč s oSTRUŽINAMI

Když budete mít štěstí, narazíte v přírodě na ostružinové naleziště nebo vám tyto lahodné plody vyrostou hned za domem. Případně je vytáhnete z útroby mrazáku. Koláč s ostružinami je skvělý v každém případě.

8–10 PORCÍ

- | 250g másla
- | 250g krupicového cukru
- | 1 sáček vanilkového cukru
- | špetka soli
- | strouhaná kůra z 1 pomeranče
- | 5 vajec
- | 500g hladké mouky
- | 1 sáček prášku do pečiva
- | 200g smetany (12procentní)
- | 1 hrst čokoládových pecek či nasekané čokolády
- | 500g ostružin
- | moučkový cukr na posypání
- | mascarpone k podávání

1 Změkklé máslo, oba cukry, sůl a pomerančovou kůru utřete do pěny. Po jednom přidejte vejce, pak mouku smíšenou s kypřícím práškem. Nakonec vlejte smetanu a vše dobře promíchejte. Opatrně zapracujte většinu kousků čokolády. Troubu předehřejte na 175°C.

2 Omyté ostružiny osušte. Plech vyložte pečícím papírem. Rozetřete na něj vláčné těsto a uhlad'te ho. Poklad'te ho ostružinami a trochu je vtlačte do těsta. Posypte zbylou čokoládou a pečte zhruba 40 minut do zlatova. Před podáváním nechte koláč vychladnout a následně poprašte cukrem. Podávejte s lehce ušlehaným mascarpone.

**PŘÍPRAVA:
DO 60 MINUT**

PŘÍPRAVA:
NAD 60 MINUT

Křehký jablečný koláč

Je až francouzsky jemný a zároveň pikantní, s máslovým těstem a šťavnatou náplní.

10–12 PORCÍ

- | 325g másla | 275g krupicového cukru
- | 600g hladké mouky | 3 zarovnané lžičky jedlé sody
- | 1 sáček prášku do pečiva | 4 vejce
- | šťáva a nastrouhaná kůra z 1 citronu | 1½ kg jablek
- | 250g rozinek | zhruba 100g pomerančové zavařeniny
- | 1 sáček vanilkového cukru

1 V míse zpracujte polovinu másla (zbylé dejte do ledničky), 175 g cukru, 400 g mouky, jedlou sodu, prášek do pečiva, vejce, citronovou šťávu a kůru do hladkého těsta. Plech vyložte pečicím papírem a troubu předehřejte na 200 °C.

2 Těsto rozetřete na plech. Jablka oloupejte, rozkrojte na čtvrtky, vykrojte jaderník a dužinu nakrájejte na tenké plátky. Pokryjte jimi těsto, posypte rozinkami. Zavařeninu trochu ohřejte a potřete jí jablka.

3 Zbylé studené máslo nakrájejte na kousky, spolu se zbývajícím moukou a krupicovým i vanilkovým cukrem zpracujte na drobenku a koláč jí posypte. Vložte do trouby a pečte 35–40 minut, až se těsto propeče a drobenka zežltne.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Doprava

Ministerstvo
dopravy

PROJEĎTE SE MORAVIÍ

- Klimatizace**
- Bezplatná WiFi**
- Zásuvky 230V + USB**
- Ergonomická sedadla**
- Více místa pro kola a kočárky**
- Přehledný informační systém IDS JMK**
- AED u strojvedoucího pro záchranu životů**
- Všechny vstupní dveře v nízkopodlažní části**
- Okna se sníženým útlumem signálu - stabilnější telefon a data**

Přijďte do Jihomoravského kraje vyzkoušet nové vlakové jednotky Moravia pojmenované po odrůdách révy vinné.

Zajišťují všechny vlaky na nejvýznamnějších regionálních linkách S2, S3, částečně i S51 a S9.

Vyjíždí tak z Brna do 4 hlavních směrů a zavítají i na Břeclavsko a Hodonínsko.

O víkendech až do konce října navíc jako linka R13 v 9:33 spojují expresně Brno s vinicemi v okolí Pálavy a nabízí velkou kapacitu pro přepravu jízdních kol.

Zpět z Břeclavi vyjíždí v 17:39.

Pro Jihomoravský kraj Moravie provozují České dráhy.

Šťastnou cestu s IDS JMK!

jihomoravský kraj

kordis
jmk

IDS JMK

Soutěž o (audio)knihy s tajemnem

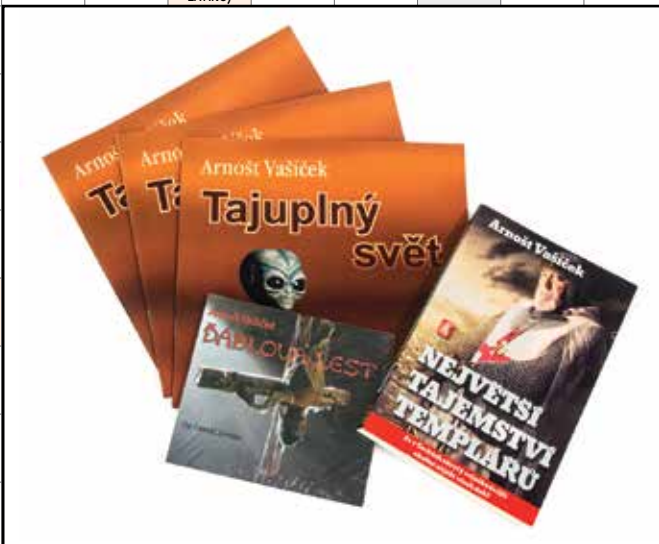
Pošlete nám správně vyluštěnou křížovku a pět z vás může vyhrát jeden z titulů od známého znalce záhad Arnošta Vašíčka. Tentokrát hrajeme o knihu Největší tajemství templářů, audioknihu Ďáblova lest a tři výtisky publikace Tajuplný svět, které slouží i jako průvodce po stejnojmenné expozici na zámku Valtice.

Svou odpověď zadejte do formuláře na www.cdprovas.cz do 23. srpna 2023.

Tim Cahill (*1979),
australsko-samojský fotbalista:

... viz tajenka

POMŮČKA: MPI, OPO, SAMPL	STROJNÍ A TRAKTOR. STANICE (ZKR.)	VRCHOLNÝ (PUBLIC.)	VLAŠTNÍ OPUM	ODPADKOVÉ NÁDOBY	DĚDIČNÝ ZÁKLAD ZNAKU	?	ČPAVEK	EPIDEMIE	MASTNÁ KAPALINA	CENNÁ ZNÁMKA	?	ZKR. PRO DIGITÁLNÍ SIGNÁLOVÝ PROCESOR	KORÁLOVÝ OSTROV	2. ČÁST TAJENKY	STEROIDY PRO RŮST SVALOVÉ HMOTY	OBDAŘIT SCHOP- NOSTMI	
KLOAKA						ZUŘIVOST					DROBNÝ AFRICKÝ SAVEC						
ŠTÍHLÝ LISTNATÝ STROM						PŘÍSTAVNÍ HRÁZ					ZEĎ						
3. ČÁST TAJENKY						DRAVEC					RELACE ZNOVU						
?	DVANÁCT MĚSÍCŮ	A SICE	CIZÍ ZNAČKA LYŽÍ					SPLAV KLUS (KONĚ)				DOMÁČKY LIBUŠE					
POHODNÝ			VIDINA	HLINÍKOVÁ SLITINA				POHŘEBNÍ HOSTINA KONGLOMERÁT (GEOL.)					RUSKÝ HLE STÍRAČ PRACHU				
TATÍNEK					RUDÁ PLANETA				DIGIT. ZVUKO- VÝ VZOREK VOLNÝ TERÉN							BAVLNĚNÁ SÍŤOVÁ LÁTKA	
ZÁVĚR						DOSLOVNÝ PŘEKLAD NÁSTROJ ŽENCE					BOURAT ODDĚLENÍ V NEMOCNICI						
?	KYSELÁ POCHUTINA	PLATIDLO STÁTŮ LATINSKÉ AMERIKY	HRDINA (KNIŽNĚ) HÝKAVEC				PSACÍ POTŘEBA SLOVANSKÁ VESNICE					JEDNODUCHÉ STROJE ĎÁBEL					
KÓD LETIŠTĚ PORTO				VÝČNĚLEK JÁDRO TRITIA				TRAMPSKÉ OSLOVENÍ NAVINOUITI					LOTÝŠ. ŠACH. VELMISTR POLIBEK				
1. ČÁST TAJENKY														E	NÁZEV PLANETKY	OZNAČENÍ MEZINÁR. SILNIČNÍ DOPRAVY	
RUSKÝ REVOLU- CIONÁŘ					SARMATI ZÁTKOVINA (SLOV.)						MÍŠENEC						
TAKOVÉ MNOŽSTVÍ						OSUDOVÉ ZNAMENÍ 4. ČÁST TAJENKY					POKRÝTÍ SEMENY						
?	ODPLATA	CHLAPECKÉ JMÉNO	ZN. OHÝB. NÁBYTKU AUTOKRÁT. POL. SYSTÉM				SPZ OLOMOUCE ŠIKMÝ VÝTAH					ČESKÝ POLITIK (POSLANEC ZA ANO)					
RESTAU- RACE PRO MOTORISTY																	
ČLENOVEC S MNOHA PÁRY NOHOU																	
SEKNOUT				LÍH (VNÁŘEČÍ) SNÍŽENÝ TÓN D													
STUPEŇ KAMBRIA (GEOL.)					OZN. DRUHU VSTŘIKOVÁNÍ JEDNOTKA EL. NAPĚTÍ												
?	PŘEDLOŽKA	NEŠIKOVNÍ (PŘENES.) EVROPAN					ODLIŠNÁ (SLOV.)	TVRZ (ZASTAR.)									
PŘIDAT SŮL																	
PYSK					ZAHÁLČIVÝ												
SMYČKY					MANŽELŮV OTEC												

Cítat z minulého čísla: Svět je nádherná kniha, ale nemá cenu pro toho, kdo v ní neumí číst.

Soutěž pro chytré hlavy

1 Jak se jmenuje pořad Českého rozhlasu, který moderuje Tereza Kostková?

- A Poradna
- B Co vy na to?
- C Blízká setkání

2 Na kterém zámku se natáčela pohádka Šíleně smutná princezna?

- A Březnice
- B Blatná
- C Boskovice

3 Jak se jmenuje nejvýhodnější položená stanice nočních vlaků ČD Night?

- A Humenné
- B Žilina
- C Košice

4 Jakou slevu získáte na jízdu zpět ze Dne železnice 2023 s nabídkou Vlak+?

- A 30%
- B 40%
- C 50%

5 Jak dlouhý bude nový základový tunel pod Brennerským průsmekem?

- A 35 kilometrů
- B 45 kilometrů
- C 55 kilometrů

6 Který článek v tomto čísle vás nejvíce zaujal?

Na tuto otázku je nutné odpovědět, její správnost se však neposuzuje.

Soutěžít můžete na www.cdprovas.cz

Na webových stránkách vyplňte příslušný formulář a své odpovědi zadávejte do **23. srpna 2023**. Nezapomeňte uvést svůj e-mailový kontakt nebo zpětnou adresu. Tři výherce odměníme poukázkami do obchodní sítě PONT v hodnotě 1 000 Kč. Další tři z vás obdrží Skupinovou víkendovou jízdenku ČD (ve verzi pro celou Českou republiku) v hodnotě 899 Kč.

Správné odpovědi z minulého čísla:

- 1 – Věra Galatíková
- 2 – Hraniční zámek
- 3 – v aplikaci Můj vlak
- 4 – 2 000 litrů
- 5 – 4,5 hodiny

pont to go

Červencové soutěže

Soutěžili jste v minulém čísle ČD pro vás?

Přesvědčte se, zda jste odpovídali správně.

Soutěž o voucher na film Hranice lásky

Kdo hraje hlavní ženskou roli ve filmu Hranice lásky?

A Hana Vagnerová

Soutěž o lokomotivu RAPPA

Tajenka zní: ... nemá cenu pro toho, kdo v ní neumí číst.

Každý měsíc s námi můžete vyhrát poukázky PONT, Skupinovou víkendovou jízdenku ČD a další ceny.

ZMĚŇTE PRÁZDNINY NA

**Vícedenní Jízdenka na léto již od 695 Kč.*
Vyplňte si volno báglem zážitků po celé ČR.**

Platí od 1. 7. do 31. 8. 2023.

* Cena pro děti, studenty a seniory. Do vlaků s povinnou rezervací místa stačí přikoupit místenku.

Pojed'te s námi.
www.cd.cz/jizdenkanalet

 České dráhy
Národní dopravec

Když ti z práce hlava třeští, zrelaxuj se v Budapešti.

UJEĎTE VŠEDNOSTI
VLAKEM

Z PRAHY OD 484 Kč*
Z BRNA OD 290 Kč*

Čím dřív si jízdenku koupíte,
tím levnější bude.

* Ceny platné k 30. 7. 2023

Pojed'te s námi.
www.cd.cz/zahranici

České dráhy
Národní dopravec